

Gmina Opinogóra Górna

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI

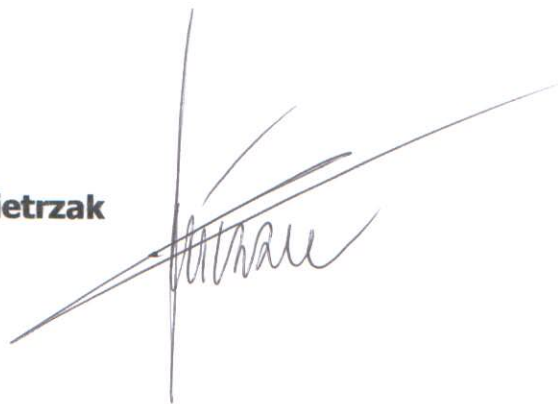
**dla Gminy Opinogóra Górna
na lata 2009-2012
z perspektywą
na lata 2013-2016**

aktualizacja

Wykonawcy:

mgr inż. Juliusz Marek Pietrzak

z zespołem

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Juliusz', is written over a large, thin, hand-drawn 'X' mark.

Ciechanów, 2009 r.

Spis treści

1.	Wprowadzenie	1
2.	Podstawa, przedmiot i zakres opracowania	2
3.	Charakterystyka Gminy Opinogóra Górna	3
3.1.	Informacje ogólne	3
3.2.	Budowa morfologiczna i geologiczna terenu	4
3.3.	Gleby i ich użytkowanie	5
3.4.	Wody powierzchniowe i podziemne	5
3.5.	Surowce naturalne	8
3.6.	Ludność, przemysł i transport	8
3.7.	Warunki klimatyczne i przyrodnicze	9
4.	Aktualny stan gospodarki odpadami	10
4.1.	Rodzaje, ilości i źródła powstawania odpadów komunalnych	10
4.2.	Zbieranie, transport i unieszkodliwianie odpadów komunalnych	13
4.3.	Rodzaje, rozmieszczenie i moc przerobowa instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych	17
4.4.	Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów	19
4.5.	Rodzaje i ilości odpadów poddawanych odzyskowi	20
4.6.	Rodzaj i ilość odpadów poddawanych określonym procesom unieszkodliwiania	22
4.7.	Identyfikacja problemów w zakresie gospodarowania odpadami	23
5.	Prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami	24
5.1.	Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych	25
5.2.	Odpady opakowaniowe	25
5.3.	Komunalne osady ściekowe	26
5.4.	Odpady zawierające azbest	27
6.	Cele w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi i terminy ich osiągania	27
7.	Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami	32
7.1.	Działania zmierzające do zapobiegania i ograniczania ilości powstających odpadów i ich negatywnego wpływu na środowisko	32
7.2.	Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów	34
7.3.	Działania zmierzające do redukcji ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko	37
8.	Rodzaj i harmonogram realizacji przedsięwzięć oraz instytucje odpowiedzialne za ich realizację	39
9.	Sposoby finansowania, w tym instrumenty finansowania służące realizacji zamierzonych celów	43
10.	Wnioski z analizy oddziaływania projektu planu na środowisko	44
11.	System monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów	45
12.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	49

Spis załączników

1. Mapa zasobów środowiska z elementami istniejącej i planowanej infrastruktury sanitarnej oraz gospodarki odpadami.
2. Mapa infrastruktury na terenie powiatu z lokalizacją instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

1. Wprowadzenie

Obowiązkiem władz publicznych jest realizacja *Polityki Ekologicznej Państwa*, który winny wypełniać poprzez kreowanie polityki lokalnej opartej na zrównoważonym rozwoju, zapewniając bezpieczeństwo ekologiczne współczesnym i przyszłym pokoleniom.

Gminny Plan Gospodarki Odpadami jest jednym z wielu wymaganych prawem dokumentów do prowadzenia polityki ekologicznej na poziomie gminy. Plany gospodarki odpadami należy opracowywać zgodnie z planami wyższych szczebli. Zapisy gminnych planów muszą uwzględniać politykę gospodarki odpadami określoną w planach powiatowych, które z kolei powinny odnosić się do planów wojewódzkich i *Krajowego Planu Gospodarki Odpadami*.

Projekty planów podlegają właściwemu zaopiniowaniu i muszą być poddane konsultacji społecznej.

Celem planów gospodarki odpadami jest określenie niezbędnych, na każdym poziomie administracyjnym, działań w dążeniu do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami poprzez usprawnienie działań organizacyjnych i inwestycyjnych, a przede wszystkim stworzenie w kraju spójnej i pełnej sieci instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, spełniających wymagania określone w przepisach o ochronie środowiska.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251) wprowadzony został obowiązek opracowywania planów gospodarki odpadami, ich aktualizacji (raz na cztery lata) oraz sprawozdań z realizacji planów obejmujących okresy dwuletnie.

Program Ochrony Środowiska zawierający Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Opinogóra na lata 2004 – 2011 został przyjęty Uchwałą Rady Gminy w Opinogóra Górna Nr XIX/97/2004 z dnia 23 września 2004 r. Uchwałą nr IX/44/07 Rady Gminy Opinogóra Górna z dnia 30 maja 2007 r. przyjęto *Sprawozdanie z realizacji planu gospodarki odpadami na lata 2004-2012*.

Niniejszy *Plan Gospodarki Odpadami* jest jego aktualizacją i stanowi II edycję *Planu Gospodarki Odpadami*, przedstawiającą zamierzenia i działania przewidziane do podjęcia w celu utworzenia właściwego i skutecznego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, z uwzględnieniem odpadów komunalnych ulegających biodegradacji i odpadów niebezpiecznych zawartych w strumieniu odpadów komunalnych powstających na obszarze gminy Opinogóra Górna.

Regulacje prawne z zakresu gospodarki odpadami zawarte są w wielu ustawach, a w szczególności w:

- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251),
- ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. nr 236, poz. 2008 ze zmianami),
- ustawie z dnia 21 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 – ze zmianami),
- ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085 ze zmianami),
- ustawie z dnia 19 grudnia 2002 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2003 r. Nr 7, poz. 78)

oraz w przepisach wykonawczych do powyższych ustaw, z których ważnym dla planów gospodarki odpadami jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. Nr 66, poz. 620 ze zmianami).

Niniejszy „Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Opinogóra” , zwany dalej *Planem*, jest drugą edycją dokumentu i jego aktualizacją przedstawiającą bieżące problemy z zakresu gospodarki odpadami z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych i możliwości ekonomicznych realizacji planu.

2. Podstawa, przedmiot i zakres opracowania

Obowiązek wykonania *Planu* oraz jego aktualizacji wynika z art. 14 ustawy o odpadach, art. 17 ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz art. 10 ustawy o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw. Zakres, sposób oraz formę sporządzania *Planu* określa Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami, a wg ustawy o odpadach zakres planu gminnego obejmuje wyłącznie odpady komunalne powstające na obszarze gminy lub przywożone na jej teren z uwzględnieniem odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, odpadów opakowaniowych i odpadów niebezpiecznych znajdujących się w strumieniu odpadów komunalnych.

Zlecającym opracowanie aktualizacji planu jest Urząd Gminy, a jej zakres obejmuje:

- zebranie niezbędnych materiałów i informacji
- określenie rodzaju, ilości i źródła odpadów komunalnych powstających w gminie

- omówienie i analizę istniejącego systemu zbierania odpadów
- prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami
- projektowany system gospodarki odpadami
- 4 letni harmonogram realizacji przedsięwzięć
- zarządzanie systemem i źródła jego finansowania
- sposób monitoringu i oceny wdrażania planu

Opracowując aktualizację niniejszego planu wykorzystano:

- *Program Ochrony Środowiska z Planem Gospodarki Odpadami dla Gminy Opinogóra na lata 2004 – 2011*,
- Sprawozdanie z realizacji *Gminnego Planu Gospodarki Odpadami w latach 2004-2006*,
- *Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2007-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015*,
- *Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Ciechanowskiego* (Ciechanów, 2003 rok, nie ma aktualizacji planu powiatowego),
- *Strategię Rozwoju Gminy Opinogóra Górna do roku 2020*,
- *Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Opinogóra Górna na lata 2008-2013*
- oraz informacje uzyskane w Urzędzie Gminy Opinogóra Górna, a przede wszystkim uwzględniono obowiązujące prawo miejscowe.

3. Charakterystyka Gminy Opinogóra

3.1. Informacje ogólne

Gmina Opinogóra Górna położona jest w północnej części województwa mazowieckiego, w powiecie ciechanowskim. Gmina graniczy od strony zachodniej i południowo-zachodniej z terenem gminy miejskiej Ciechanów i gminą wiejską Ciechanów, od strony północno-zachodniej z gminą Regimin, od strony północno-wschodniej z gminą Czernice Borowe, od wschodu z gminą Krasne i od południa z gminą Gołymin – Ośrodek.

Obszar gminy Opinogóra Górna zajmuje powierzchnię 13.903,75 ha. Ogólna liczba mieszkańców gminy wynosi 6.098 osób, (przy ciągle malejącej liczbie ludności), co daje najmniejszą w powiecie ciechanowskim - średnią gęstość zaludnienia około 22,5 osoby/km².

Sieć osadnicza gminy tworzona jest przez 39 sołectw z ośrodkiem gminnym – Opinogórą Górną o największej liczbie ludności. Większość stanowią małe miejscowości o liczbie ludności nie przekraczającej 200 mieszkańców.

Z uwagi na wysoką jakość gleb głównym źródłem utrzymania mieszkańców gminy jest rolnictwo. Na terenie gminy znajduje się około 1.150 gospodarstw rolnych. W gminie zarejestrowane są 154 podmioty gospodarcze prowadzące głównie działalność usługową i handlową oraz usługi transportowe.

Powiązanie komunikacyjne gminy stanowią drogi lokalne, powiatowe, wojewódzkie i krajowe o ogólnej długości około 170,0 km. Przez południową część gminy przebiega droga krajowa nr 60 Ciechanów – Maków Mazowiecki – Ostrołęka, a przez północną drogi wojewódzkie nr 616 Ciechanów – Mława i nr 617 Ciechanów – Przasnysz.

Gmina zwodociągowana jest w 99,8 %. Od 4 ujęć wody podziemnej rozprowadzonych jest 304 km sieci wodociągowej do niemal wszystkich mieszkańców gminy. Zdecydowanie mniej korzystnie przedstawia się stan gospodarki ściekowej. Tylko niewiele ponad 20 % mieszkańców gminy objętych jest systemem oczyszczania ścieków. Na terenie gminy znajdują się 2 lokalne komunalne oczyszczalnie ścieków o łącznej przepustowości 115 m³/dobę oraz 10 przydomowych, a długość sieci kanalizacji sanitarnej wynosi 21,18 km i 9,24 km przyłączy.

3.2. Budowa morfologiczna i geologiczna terenu

Gmina Opinogóra Górna położona jest w makroregionie Niziny Północno-mazowieckiej, w południowej części mezoregionu Wzniesienia Mławskiego. Najstarszym, a jednocześnie dominującym elementem rzeźby terenu jest obszar krawędzi opinogórskiej rozciągającej się południkowo. Krawędź opinogórska zbudowana jest z gliny ilastej szarej z pojedynczymi głazikami i wkładkami piasku. Może być ona narażona na niebezpieczeństwo erozji gleb przy niewłaściwym, intensywnym użytkowaniu rolniczym.

Obszar gminy położony w obrębie wysoczyzny polodowcowej budują czwartorzędowe osady pleistoceńskie. Przedzielona skarpą opinogórską wschodnia część gminy zbudowana jest ze zwartych glin zwałowych o miąższości dochodzącej do kilkudziesięciu metrów, w których występują drobne przewarstwienia piasków i ilów zastoiskowych, przykrytych kilku metrową warstwą piasków różnoziarnistych. Zachodnia część gminy położona niżej zbudowana jest z glin zwałowych w części południowej oraz osadów piaszczysto-mulastych i zastoiskowych w części północnej. W osadach tych występują bardziej wydajne poziomy wodonośne niż w części wschodniej gminy. Osady trzeciorzędowe zalegające pod czwartorzędem reprezentowane są przez iły pstry z przewarstwieniami mułków i piasków.

3.3. Gleby i ich użytkowanie

Gmina Opinogóra jest gminą rolniczą. Wg. podziału na regiony glebowo-rolnicze teren gminy leży w granicach regionu Opinogórskiego obejmującego część Wysoczyzny Ciechanowskiej i niewielką część wschodnią Wzniesień Mławskich. Region ten charakteryzuje się rzeźbą płaskorówninną, poza niewielkim fragmentem rzeźby pagórkowatej w jego północno-zachodniej części.

W strukturze użytkowania dominują grunty orne, użytki zielone zajmują niespełna 10 %, a lasy tylko 8 % powierzchni regionu. Jest to region o najniższej lesistości i niewielkim udziale trwałych użytków zielonych. Ta struktura jest w pełni odzwierciedlona w gminie Opinogóra, gdzie lasy zajmują powierzchnię tylko 3,8 %, również niewielki jest udział użytków zielonych w powierzchni gruntów rolnych.

Warunki glebowe i przyrodnicze występujące w regionie Opinogórskim (w znacznej części gleby brunatne właściwe i wylugowane oraz ziemie czarne) są najlepsze w odniesieniu do innych regionów glebowo-rolniczych. Gmina Opinogóra, tak jak cały region posiada warunki do uprawy pszenicy, buraka cukrowego i innych roślin o wysokich wymaganiach glebowych.

Ogółem użytki rolne na terenie gminy Opinogóra stanowią 89,0 % powierzchni gminy. Gleby chronione występują dużymi kompleksami na terenie całej gminy, miejscami wydzielone są wśród nich niewielkie kompleksy gruntów niższych klas bonitacyjnych.

3.4. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Teren gminy Opinogóra praktycznie w całości położony jest w zlewni rzek Sony Zachodniej i Sony Wschodniej. Jedynie przez północno-zachodni i zachodni skraj gminy przepływa rzeka Pełta.

Obszar gminy jest w 87 % objęty melioracjami. Wg danych ze „Studium ochrony, kształtowania i racjonalnego wykorzystania zasobów wodnych w zlewni rzeki Wkry” zmeliorowane grunty orne zajmują powierzchnię 11.621 ha, trwałe użytki zielone 343 ha.

Rowy i cieki naturalne na terenie gminy mają łączną długość 167.338 m, w tym ubezpieczone 152.954 m. Praktycznie wszystkie rowy w kompleksach zmeliorowanych mają charakter odwodnieniowy.

Rzeka Sona Zachodnia jest dopływem Sony Głównej o długości całkowitej 22,85 km, w tym na terenie gminy od źródeł do km 7+200. Obszarem źródłowym są grunty na zachód od wsi Kotermań. Rzeka Sona Zachodnia przepływa zachodnim skrajem gminy na odcinku od miejscowości Kąty do wysokości m. Rzeczek-Orszyny, płynie wzdłuż granicy gminy.

Na całej długości rzeka jest uregulowana. W górnym odcinku rzeka prowadzi wody okresowo. W latach suchych w miesiącach czerwiec – sierpień koryto nie prowadzi wody. Dopiero poniżej Przedwojewa rzeka stale prowadzi wodę.

Sona Wschodnia jest dopływem Sony Głównej. Jej długość całkowita wynosi 36,5 km. Obydwie Sony Wschodnia i Zachodnia łączą się w miejscowości Ciemnowko (gm. Sońsk) tworząc Sonę Główną. Obszar źródłowy Sony Wschodniej znajduje się na gruntach wsi Radomka. Na teren gminy wpływa w km 33+700 z kierunku północnego-zachodniego i płynie z zachodu na wschód przez Las Wierzbowski. Poniżej Lasu Wierzbowskiego zmienia kierunek płynąc z północy na południe i południowy wschód. Od km 15+030 do km 14+050 płynie po granicy z gminą Gołymin. Podobnie jak Sona Zachodnia Sona Wschodnia jest uregulowana. Dolina rzeki jest wykształcona, płaska, o bardzo małych deniwelacjach.

Północno-wschodni fragment gminy Opinogóra obejmujący grunty wsi Łaguny odwadniany jest przez rzekę Pełtę (dorzecze Narwi). Przez gminę na tym obszarze przebiega dział wodny III rzędu pomiędzy dorzeczami Wkry i Narwi. Rzeka Pełta wpływa na teren gminy w km 49+000 i wypływa w km 46+000. Ponownie wpływa w okolicach Pokojewa w km 41+940 i opuszcza gminę w km 40+980.

Wody podziemne

Wysoczyznę ciechanowską na terenie gminy Opinogóra budują utwory czwartorzędowe zlodowacenia środkowopolskiego. Są to gliny zwałowe (morenowe) oraz piaski, żwiry i głazy polodowcowe (miąższość ok. 20 m). Krawędź opinogórską budują szare gliny ilaste powstałe u schyłku stadiału północnomazowieckiego. W rejonie Kołaczkowa występują ily, mułki i piaski zastoiskowe tego samego stadiału. Utwory zastoiskowe o miąższości ok. 20 m posiadają dwa poziomy glin zwałowych. Cała miąższość utworów czwartorzędowych w tym rejonie osiąga 100 m. W zachodniej części gminy występują piaski i gliny deluwialne, rozwinięte na glinach zwałowych.

W rejonie Przedwojewa wśród glin zwałowych, iłów zastoiskowych stwierdzono występowanie trzech warstw piaszczystych. Pierwsza warstwa wodonośna występująca na ogół od powierzchni terenu do głębokości od 2,0 do 15,6 m nie posiada ciągłego rozprzestrzeniania. Występuje w formie płatów oddzielonych glinami. Warstwę tę budują

głównie piaski drobnoziarniste, niekiedy zaglinione. Płaty powierzchniowych osadów piaszczystych leżą na zmiennej miąższości kompleksie glin zwałowych, często piaszczystych.

Pod omówionym kompleksem glin zwałowych występuje druga warstwa piaszczysta charakteryzująca się dużym rozprzestrzenianiem. Budują ją głównie piaski średnie i gruboziarniste ze żwirem i otoczkami. Miąższość tej warstwy wynosi od 3,2 do 50,3 m, przy czym jest ona dwudzielna przedzielona gliną zwałową. Obie warstwy wgłębne wykazują silną więź hydrauliczną i kontaktują się ze sobą przez okna hydrogeologiczne. Warstwa ta jest główną warstwą użytkową ujęcia miejskiego Przedwojewo – Kalisz. Charakteryzuje się bardzo dobrymi parametrami; współczynnikiem filtracji do 0,001 m/sek oraz wysoką wydajnością.

Pod warstwą glin zwałowych, na których leży druga warstwa wodonośna, stwierdzono występowanie trzeciej nieciągłej warstwy występującej lokalnie.

Obszar Przedwojewo ze względu na bardzo korzystne warunki i zasoby został zaliczony do obszaru wysokiej ochrony (OWO).

Pozostały obszar gminy Opinogóra charakteryzuje się mniej korzystnymi warunkami hydrogeologicznymi. Dominują tu dwie warstwy wodonośne. Pierwszy poziom wodonośny wykazuje bardzo zróżnicowaną miąższość i wykształcony jest na poziomie od 0,0 do 25,0 m. Prowadzi on wody o lekko napiętym zwierciadle, a miejscami swobodnym. Zasilany jest przez przesączanie wód opadowych poprzez kompleks utworów półprzepuszczalnych.

Drugi poziom wodonośny ujmowany studniami głębinowymi ujęć wiejskich występuje na rozpatrywanym terenie pod nakładem utworów trudnoprzepuszczalnych o znacznej miąższości i ciągłości regionalnej. Użytkowa warstwa wodonośna zbudowana jest z piasków drobnoziarnistych i średnioziarnistych o różnej miąższości i różnych współczynnikach filtracji i wydajności jednostkowej.

Północną i północno-wschodnią część gminy na pograniczu z miejscowością Szczepanki i Załogi stanowią tereny o niskiej jakości wód i małej wydajności jednostkowej, tj. poniżej 10,0 m³/h na otwór.

Pozostała część północna gminy jest w obszarze wód podziemnych o średniej jakości wody. Są one tu ujmowane ujęciem głębinowym w Woli Wierzbowskiej składającym się z dwóch studni. Zasoby eksploatacyjne ujęcia wynoszą 42,0 m³/h.

Podobnymi parametrami hydrogeologicznymi charakteryzuje się warstwa wodonośna w centralnej części gminy. Wody ujmowane są dwoma ujęciami w Opinogórze Górnej i w Trętowie. Zasoby ujęcia w Opinogórze składającego się z trzech studni wynoszą 47,0 m³/h, natomiast ujęcia wody w Trętowie 35,0 m³/h.

Zdecydowanie najlepszymi parametrami charakteryzuje się obszar południowo-wschodni gminy. Ujęcie wody w Kołaczku składające się z dwóch studni posiada

zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w wysokości 65,0 m³/h, przy czym do eksploatacji ujęto warstwę wodonośną w przelocie 90,0 – 100,0 m. Jest to otwór studzienny o bardzo dobrych parametrach hydrogeologicznych i jeden z głębszych na terenie gminy.

Łączne zasoby eksploatacyjne ujęć na terenie gminy Opinogóra Górna (bez ujęcia w Przedwojewie) wynoszą według stanu na dzień 31 grudnia 2003 roku 292,5 m³/h.

3.5. Surowce naturalne

Na terenie gminy Opinogóra Górna nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych. Gmina posiada charakter typowo rolniczy z przewagą gleb wysokich klas bonitacyjnych, co nie daje możliwości podjęcia eksploatacji surowców mineralnych.

Część gminy objęta jest systemem obszarów chronionych, co wyklucza również eksploatację. Przed laty wykonane były dwa punkty eksploatacji odsłoneń kopalin (piasku różnoziarnistego z domieszkami) w m. Kołaki – Kwasy. Złoże stanowiące wzgórze morenowe nie było rozpoznane i udokumentowane, a jego eksploatacja została zaniechana. Obecnie nie ma możliwości jego rozpoznania i udokumentowania, gdyż znajduje się ono w granicach obszaru chronionego krajobrazu.

W gminie prowadzone były prace poszukiwawcze za surowcami ilastymi ceramiki budowlanej i pozytywnymi wynikami w okolicy Kołaczkowa. Prac nie zakończono udokumentowaniem, gdyż z uwagi na ochronę gleb eksploatacja nie jest możliwa.

3.6. Ludność, przemysł i transport

Ogólna liczba mieszkańców gminy wynosi 6.098 osób (stan na koniec 2007 r.), o zbliżonej proporcji kobiet i mężczyzn. Gęstość zaludnienia gminy wynosi około 22,5 osoby/km² i jest najniższą z gmin powiatu ciechanowskiego.

Powiązanie komunikacyjne gminy stanowią drogi lokalne, powiatowe, wojewódzkie i krajowe o ogólnej długości około 170,0 km. Przez południową część gminy przebiega droga krajowa nr 60 Ciechanów – Maków Mazowiecki – Ostrołęka, a przez północną drogi wojewódzkie nr 616 Ciechanów – Mława i nr 617 Ciechanów – Przasnysz.

W gminie Opinogóra Górna głównym źródłem utrzymania mieszkańców jest rolnictwo. Na terenie gminy znajduje się około 1.150 gospodarstw rolnych, z czego powierzchnia 260 gospodarstw przekracza 15,0 ha. W gminie zarejestrowane są 154 podmioty gospodarcze prowadzące głównie działalność usługową i handlową oraz usługi transportowe.

Znaczący wpływ na rozwój gminy, jej demografię i sytuację bytową ma położenie w bliskim sąsiedztwie miasta Ciechanowa – ośrodka subregionu. Działające na terenie gminy nieliczne zakłady przemysłowe i usługowe ukierunkowane są na obsługę rynku lokalnego. Część wyrobów trafia na obszar powiatu i województwa.

3.7. Warunki klimatyczne i przyrodnicze

Gmina Opinogóra wg podziału Polski na dzielnice klimatyczne należy do Krainy Wielkich Dolin – dzielnicy środkowej o dość korzystnych warunkach. W cieplej porze roku temperatury średnie przekraczają 13°C, a średnie miesięczne temperatury i maksymalne dobowe wskazują na korzystne warunki termiczne w ciągu całego roku. Średnie roczne sumy opadów są niskie i utrzymują się w granicach 500 mm. Najniższe opady notuje się zimą i na początku wiosny, a najwyższe od maja do września.

Na terenie gminy dominują wiatry z kierunków zachodnich i wschodnich, w przewadze są to wiatry słabe. Najrzadziej występują wiatry południowe.

Teren gminy Opinogóra Górna został częściowo włączony w system obszarów chronionego krajobrazu. Północno-zachodnia część gminy należy do Krośnicko-Kosmowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu zajmującego łącznie 19.547,7 ha. Jest to obszar położony od granicy gminy wzdłuż drogi Ciechanów – Dzbonie – Łaguny, od miejscowości Łaguny skręca na północ ponownie do granicy gminy. Obszar chronionego krajobrazu został ustanowiony rozporządzeniem Nr 21 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005 r. w sprawie wprowadzenia Krośnicko-Kosmowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. O włączeniu tego terenu do obszaru chronionego zdecydowały szczególne walory przyrodniczo – krajobrazowe, tj. pasmo niewysokich pagórków stanowiących część krawędzi opinogórskiej. Krawędź opinogórska rozciąga się w kierunku północ - północny-zachód, osiągając wysokość 140 m npm w pobliżu Opinogóry, a dochodzi do 170 m npm w części północnej gminy. Krawędź budują szare gliny ilaste powstałe u czoła lądolodu u schyłku stadiału północno-mazowieckiego.

Na terenie gminy znajdują się cztery pomniki przyrody: drzewo, głaz i dwie grupy drzew oraz objęte ochroną konserwatorską parki podworskie w miejscowościach: Kobylin, Pałuki, Przedwojewo, Rębowo i Opinogóra.

4. Aktualny stan gospodarki odpadami

Jak wcześniej już wspomniano obowiązek wykonania *Planu* oraz jego aktualizacji wynika z ustawy o odpadach, ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw. Szczegółowy zakres *Planu* zawarty jest w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami, a wg jednej ze zmian ustawy o odpadach zakres planu gminnego został ograniczony wyłącznie do odpadów komunalnych powstających na obszarze gminy lub przywożonych na jej teren z uwzględnieniem odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, odpadów opakowaniowych i odpadów niebezpiecznych znajdujących się w strumieniu odpadów komunalnych.

4.1. Rodzaje, ilości i źródła powstawania odpadów komunalnych

Opadami komunalnymi są odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych od innych wytwórców, które ze względu na ich charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Dokonując analizy stanu gospodarki odpadami na terenie województwa mazowieckiego wg *Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami* wyróżniono 3 zasadnicze grupy odpadów:

- odpady komunalne z niebezpiecznymi,
- odpady niebezpieczne,
- pozostałe odpady, w tym komunalne osady ściekowe.

Aktualizacją *Planu* obejmuje się powstające w sektorze komunalnym odpady komunalne z niebezpiecznymi, które powstają w większości w gospodarstwach domowych, ale także w obiektach infrastruktury (handel, rzemiosło, usługi, szkoły, targowiska) i zakładach przemysłowych.

W strumieniu niesegregowanych odpadów komunalnych występują:

- odpady kuchenne ulegające biodegradacji,
- odpady zielone,

- papier i tektura,
- opakowania wielomateriałowe,
- tworzywa sztuczne,
- szkło, metale,
- odzież, tekstylia,
- drewno,
- odpady niebezpieczne

oraz wytwarzane nieregularnie, takie jak: wielkogabarytowe, powstające podczas wykonywania usług komunalnych (odpady z pielęgnacji terenów zielonych, z czyszczenia ulic, sprzątania targowisk). W strumieniu odpadów komunalnych znajdują się odpady niebezpieczne, takie jak: zużyte baterie, świetlówki, termometry, opakowania po farbach, lakierach, rozpuszczalniki, przeterminowane i nie wykorzystane leki i inne (~ 0,2 % wg badań Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach).

Skład morfologiczny odpadów komunalnych wytwarzanych na obszarach wiejskich (Krajowy Plan Gospodarki Odpadami) przedstawia się następująco:

Nr	%	Rodzaj odpadu
1.	18	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji
2.	4	Odpady zielone
3.	12	Papier i tektura
4.	3	Odpady wielomateriałowe
5.	12	Tworzywa sztuczne
6.	8	Szkło
7.	5	Metale
8.	1	Odzież tekstylia
9.	2	Drewno
10.	1	Odpady niebezpieczne
11.	34	Odpady mineralne

Z powyższego składu morfologicznego odpadów wytwarzanych na obszarach wiejskich wynika, że 22 % odpadów komunalnych stanowią odpady ulegające biodegradacji (odpady kuchenne ulegające biodegradacji, odpady zielone).

W planie *Gospodarki Odpadami dla gminy Opinogóra Górna na lata 2004-2011* zawarto szacunkową ilość wytwarzanych odpadów. Określono, że powstaje ich 1.320 Mg rocznie, z przewagą w nich odpadów komunalnych. Z założonych prognoz wzrostu ilości odpadów do 2011 roku o blisko 100 Mg (wzrost o około 7 %), na etapie planu, określono, że ilości wytwarzanych odpadów będą przedstawiały się następująco:

odpady komunalne $1.120 \text{ Mg} \times 1,07 = 1.200 \text{ Mg}$

odpady z sektora gospodarczego $220 \text{ Mg} \times 1,2 = 264 \text{ Mg}$

w tym:

odpady biodegradowalne	$211,3 \text{ Mg} \times 1,07 = 226,0 \text{ Mg}$
makulatura	$171,7 \text{ Mg} \times 1,07 = 184,0 \text{ Mg}$
tworzywa sztuczne	$171,7 \text{ Mg} \times 1,07 = 184,0 \text{ Mg}$
szkło	$105,7 \text{ Mg} \times 1,07 = 113,0 \text{ Mg}$
metale	$58,8 \text{ Mg} \times 1,07 = 63,0 \text{ Mg}$ (aluminium 0,9 Mg).

Z informacji uzyskanej w Gminie ilość odpadów komunalnych zebranych na terenie gminy w ostatnich latach kształtowała się następująco:

Rok	Ilości zebranych odpadów (Mg)		
	ogółem	w sposób zmieszany	Selektywnie (szkło i tworzywa)
2004	129,39	123,94	5,45
2005	291,20	268,50	22,70
2006	419,31	406,82	12,49
2007	525,47	511,22	14,25
2008	524,37	508,22	16,15

Z powyższego zestawienia wynikałoby, że ilość odpadów komunalnych zebranych na terenie gminy na przestrzeni analizowanych lat wzrasta, znacząco wzrosła w 2007 r. Nie mniej jednak nie należy traktować wymienionych wartości jako faktycznie wytworzonej ilości odpadów, gdyż w latach wcześniejszych odpady komunalne na terenie gminy zbierane były indywidualnie. Później zaczęto wprowadzać zorganizowany system zbiórki odpadów komunalnych, co jest wyraźnie widoczne w ogólnych ilościach zebranych odpadów w poszczególnych latach.

W 2004 r. objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych było około 9 % mieszkańców gminy, a na koniec 2008 roku ponad 90 % mieszkańców gminy (na podstawie umów zawartych przez mieszkańców gminy z Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie). Do dzisiaj znaczna część odpadów powstających generalnie na terenach wiejskich, dotyczy to również gminy Opinogóra Górna, jest spalana w paleniskach domowych czy kompostowana, co znacznie obniża wskaźniki ilości wytwarzanych odpadów na terenach wiejskich. Znaczne ilości wytwarzanych odpadów znajdują się poza wszelką ewidencją.

4.2. Zbieranie, transport i unieszkodliwianie odpadów komunalnych

Zgodnie z ustawą o odpadach zadaniem własnym gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi jest między innymi:

zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem odbierania wszystkich odpadów komunalnych,

zapewnienie warunków funkcjonowania systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, aby było możliwe:

- ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
- wydzielanie odpadów niebezpiecznych z odpadów komunalnych,
- osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu odpadów komunalnych,

zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub z innymi gminami lub przedsiębiorcami instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych.

Gmina Opinogóra Górna dąży do zapewnienia swoim mieszkańcom możliwości właściwego postępowania z odpadami komunalnymi. Uchwałą Nr XII/55/07 Rady Gminy Opinogóra Górna z dnia 16 października 2007 r. w sprawie *Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Opinogóra Górna* przyjęto regulamin określający m.in. sposób zbierania i wywozu odpadów przez właścicieli nieruchomości.

Uchwałą wprowadzono obowiązek gromadzenia odpadów komunalnych na terenach zwartej zabudowy wyłącznie w pojemnikach na ten cel przeznaczonych (o pojemności 110 l opróżnianych przez uprawnioną jednostkę), natomiast na terenach zabudowy kolonijnej dopuszczono zbiórkę odpadów do worków zakupionych w przedsiębiorstwie posiadającym zezwolenie Wójta na odbiór odpadów. Na terenie gminy mogą być stosowane pojemniki 110 l, 240 l, 360 l, 660 l, 1100 l i 2200 l. Do gromadzenia odpadów wielkogabarytowych i budowlanych można stosować kontenery o pojemności 2,5 m³ i 5,0 m³. Pojemniki i kontenery mogą stanowić własność jednostki wywozowej lub właściciela nieruchomości.

Wskazany jest również obowiązek zagospodarowywania odpadów roślinnych w pierwszej kolejności we własnym zakresie (kompostowniki, spalanie nie zanieczyszczonego drewna).

Regulamin określa również sposób wdrażania selektywnej zbiórki odpadów, a także postępowania z odpadami niebezpiecznymi występującymi w strumieniu odpadów komunalnych, a także sposób postępowania z odpadami zawierającymi azbest.

Miejszem wywozu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, wskazanym w regulaminie, jest składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Wola Pawłowska, gm. Ciechanów.

Na odbieranie odpadów komunalnych z terenu gminy zezwolenie Wójta posiada Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. ul. Gostkowska 83, 06-400 Ciechanów, które eksploatuje składowisko w Woli Pawłowskiej. Decyzją Nr 2/06 z 22 listopada 2006 r. Wójt Gminy Opinogóra Górna zezwolił PUK Sp. z o.o. na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych, w tym zbieranych selektywnie, odpadów niebezpiecznych, wielkogabarytowych, odpadów remontowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Opinogóra Górna. Termin obowiązywania zezwolenia ustalono do dnia 24 listopada 2011 roku. Odbiór i wywóz odpadów z pojemników odbywa się nie rzadziej niż raz w miesiącu w ustaleniu z usługobiorcami.

Ponadto Gmina Opinogóra Górna zawarła 16 czerwca 2004 r. z Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie umowę na odbiór butelek PET i szkła gromadzonych w pojemnikach zlecniodawcy typu POK-11 w określonych miejscowościach na terenie gminy.

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. używa do zbierania i transportu odpadów specjalistycznych pojazdów wyposażonych w urządzenia do zagęszczania odpadów i hydrauliczne systemy załadunku pojemników. Samochody te są w bardzo dobrym stanie technicznym.

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie unieszkodliwia odpady odebrane z terenu gminy na własnym składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowanym w Woli Pawłowskiej. Składowisko to spełnia wymogi ochrony środowiska i w planach gospodarki odpadami wojewódzkim i powiatowym planowane jest jako regionalne, obejmujące teren, kilku powiatów regionu ciechanowskiego. Plan wojewódzki przewiduje jego rozbudowę oraz zlokalizowanie przy nim budowy Regionalnego Zakładu Gospodarki Odpadami.

Ilości zebranych odpadów na terenie gminy przedstawiały się następująco:

Rok	Odpady (Mg)	Mieszkańcy ogółem	kg/m-ca/rok ogółem	% m-ców z odbiorem	kg/m-ca/rok objętych
2004	129,39	6.126	21,12	9	231,88

2005	291,20	6.127	47,53	50	95,04
2006	419,31	6.118	68,54	70	97,90
2007	525,47	6.098	86,17	80	107,72
2008	524,37	6.064	86,47	92	93,99

Jak wynika z powyższego zestawienia w latach 2004-2006 daje się zauważyć tendencję wzrostową w zbieranych ilościach odpadów komunalnych z terenu gminy (wskaźnik objęcia mieszkańców zorganizowaną zbiórką w 2004 r. podany przez Gminę nie jest właściwy), co jest zjawiskiem pozytywnym wskazującym na obejmowanie zorganizowanym systemem odbioru odpadów większej liczby ludności. Ocenia się, że z całego strumienia odpadów wytworzonych, odpady nie zebrane stanowią kilkadziesiąt % odpadów wytworzonych, przy uwzględnieniu tego, że część odpadów organicznych jest kompostowana przez właścicieli nieruchomości na miejscu.

Z informacji Gminy wynika, że na koniec 2008 roku zorganizowanym systemem odbioru odpadów komunalnych było ponad 90 % mieszkańców, czego niestety nie odzwierciedla wykazana ilość zebranych odpadów. Zauważalny jest znaczny spadek w ilości zebranych odpadów na mieszkańca w stosunku do lat poprzednich. Być może jest to efekt objęcia zorganizowaną zbiórką mieszkańców pod koniec roku oraz czasem potrzebnym dla zmiany nawyków i przyzwyczajeń ludności objętej w 2008 r. zorganizowanym systemem zbierania odpadów.

Wzrost świadomości społecznej, obowiązujące prawo w zakresie ochrony środowiska, w tym transpozycja naszego prawa z zakresu ochrony środowiska do obowiązującego w krajach Unii Europejskiej są podstawą do odmiennego, niż przed laty, podejścia do gospodarowania odpadami. Zarówno w gospodarce, jak i codziennym postępowaniu słusznym jest zapobieganie powstawaniu odpadów oraz minimalizacji ich wytwarzania. O ile nie może zapobiec powstawaniu odpadów należy stosować rozwiązania umożliwiające odzysk odpadów i jako ostateczną metodę unieszkodliwiania odpadów stosować składowanie.

Odpady komunalne zebrane w sposób zmieszany od 2004 roku unieszkodliwiane są poza terenem gminy Opinogóra Górna na składowisku odpadów w Woli Pawłowskiej, gmina Ciechanów. Na obszarze gminy odpady nie są poddawane jakimkolwiek procesom unieszkodliwiania czy odzysku.

Od 2004 r. na terenie gminy rozpoczęto prowadzenie w sposób zorganizowany selektywnej zbiórki odpadów. Selektywnie zbierane są odpady opakowaniowe do specjalistycznych pojemników umieszczonych „w sąsiedztwie”. Rozszerzając selektywną zbiórkę odpadów w ciągu ostatnich lat (w latach 2004-2006 Gmina ze środków własnych i

Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej) wprowadzano sukcesywnie coraz większą liczbę pojemników.

W 2008 r. znajdowały się w 16 większych miejscowościach gminy (Opinogóra, Przedwojewo, Dzbonie, Władysławowo, Wola Wierzbowska, Wierzbowo, Kołaczków, Łaguny, Kołaki Budzyno, Zygmuntowo, Pomorze, Chrzanówek, Pałuki, Długoleś, Rąbież, Łęki).

Opróżnianie pojemników do selektywnej zbiórki odpadów finansowane jest przez Gminę Opinogóra.

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych sp. z o.o. w Ciechanowie zbierany sprzęt elektryczny i elektroniczny (zgodnie z decyzją Nr 2/06 z 22 listopada 2006 r. Wójta Gminy Opinogóra Górna) oraz inne odpady niebezpieczne gromadzi we własnym punkcie. Jest to Miejski Punkt Zbierania Odpadów Problemowych w Ciechanowie.

Działający od 1 października 2006 r. przyjmuje następujące rodzaje odpadów:

- lodówki, telewizory,
- drobny sprzęt RTV i AGD,
- świetlówki i lampy fluorescencyjne,
- baterie i akumulatory,
- drobny sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- kable i przewody.

Punkt będzie rozbudowywany i systematycznie będą wprowadzane nowe rodzaje zbieranych odpadów.

Poza selektywną zbiórką ze strumienia odpadów komunalnych: szkła i tworzyw sztucznych od stycznia 2008 r. mieszkańcy gminy Opinogóra Górna mają możliwość zbierania do specjalnych pojemników (ustawionych w 4 Szkołach Podstawowych, Gminazjum i Urzędzie Gminy) baterii i małych akumulatorów. Gmina podpisała umowę współpracy z Organizacją Odzysku Spółką Akcyjną REBA zs. w Warszawie przy organizowaniu zbiórki zużytych baterii i akumulatorów małogabarytowych. Baterie zbierane i odbierane są na przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie. W 2008 roku zebrano 62,0 kg baterii.

Opróżnianie wszystkich pojemników do selektywnej zbiórki odpadów prowadzone jest w zależności od potrzeb, przy prowadzeniu systematycznego monitoringu ich napełniania.

4.3. Rodzaj, rozmieszczenie i moc przerobowa instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Unieszkodliwianiem odpadów komunalnych zbieranych na terenie gminy Opinogóra Górna, zgodnie z zezwoleniem Wójta Gminy Opinogóra Górna, zajmuje się Przedsiębiorstwo

Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie. Przedsiębiorstwo eksploatuje od 1994 roku składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne o zdolności przyjmowania ponad 10 Mg odpadów na dobę lub całkowitej pojemności 25.000 Mg w m. Wola Pawłowska, na terenie gminy wiejskiej Ciechanów.

Składowisko wybudowane głównie na potrzeby miasta Ciechanowa przyjmuje odpady komunalne z gmin powiatu ciechanowskiego (z wyłączeniem gminy Grudusk). Jest to składowisko typu wgłębno-nasypowego. Zajmuje teren o powierzchni 11,5 ha. Wyposażone jest w brodzik dezynfekcyjny, myjnię płytową pojazdów, sieć wodociagową, system odgazowania złoża, kompaktor, koparkę i spycharkę gąsienicową.

Obecnie odpady gromadzone są w 3,5 ha niecce, która posiada zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem gleb i wód gruntowych za pomocą geomembrany - PCV o grubości 2,0 mm, na której ułożony jest drenaż do zbierania odcieków. Powstające odcieki są zbierane poprzez sieć drenażową, następnie odgazowywane, podczyszczane i gromadzone w zbiorniku retencyjnym. Nadmiar odcieków jest transportowany wybudowanym w 2005 r. rurociągiem tłocznym (o długości 6.945,5 m) na miejską oczyszczalnię ścieków w Ciechanowie. Składowisko jest ogrodzone oraz wyposażone w wagę, co umożliwia prawidłowe ewidencjonowanie gromadzonych odpadów. Gromadzone odpady są rozmieszczane na składowisku zgodnie z instrukcją na wyznaczonych poletkach przy pomocy spycharki i zagęszczane kompaktorem, a następnie zraszane odciekami i przesypywane warstwami ziemi. W 2006 r. zakończono budowę instalacji odgazowującej złoża odpadów (stanowi ją 15 studni odgazowujących o średnicy 110 mm i rurociąg zbiorczy o średnicy 40 mm). Ujęty gaz składowiskowy jest wykorzystywany do wytworzenia energii elektrycznej.

Całkowita chłonność projektowa niecki "A" składowiska przy stosowanej technologii gromadzenia odpadów wynosi 300 tys. Mg. Do końca 2006 roku zgromadzonych zostało 238,4 tys. Mg odpadów. Przeprowadzone w ramach badań monitoringowych pomiary i obliczenia stabilności skarp złoża odpadów pozwoliły podjąć działania zmierzające do zwiększenia chłonności eksploatowanej niecki „A” o dodatkowe minimum 60 tys. Mg odpadów, co wydłuży okres całkowitego zapełnienia niecki o trzy lata, tj. do końca 2010 r.

Składowisko posiada rezerwę terenu pod wybudowanie kolejnej niecki, jak również pod budowę innych instalacji przeróbki odpadów. Powyższe korzystne uwarunkowania oraz dotychczasowa akceptacja społeczna lokalizacji składowiska zdecydowały o uwzględnieniu tego terenu w *Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Mazowieckiego* jako jednego z 17-tu przewidzianych do rozbudowy i nadania rangi regionalnej dla powiatów północnego Mazowsza. Składowisko jest systematycznie dostosowywane do wzrastających

wymagań i obecnie spełnia wszelkie wymagania prawne stawiane przed tego rodzaju składowiskami, czego potwierdzeniem jest otrzymanie z końcem 2007 r. pozwolenia zintegrowanego dla składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Woli Pawłowskiej – decyzja WŚR.I.JB/6640/8/07.

Rozszerzając prowadzony odzysk surowców z odpadów niesegregowanych w lipcu 2006 r. uruchomiono na składowisku przestawną linię sortowniczą TRYMET-Mobile-H8. Linia przeznaczona jest do segregacji odpadów komunalnych zmieszanych i pochodzących z selektywnej zbiórki: tworzyw sztucznych, szkła, makulatury, metali, puszek aluminiowych i frakcji mineralnej. Odsiana frakcja podsitowa wykorzystywana jest do przesypywania warstw odpadów w necie składowiska. Pozostała część odpadów poddawana jest kompostowaniu lub unieszkodliwiona na składowisku.

Na terenie składowiska odpadów znajdują się:

- kompostownia odpadów zielonych i frakcji podsitowej o powierzchni 1.805 m² z odprowadzeniem odcieków do zbiornika, a następnie do sieci kanalizacji. Odpady zielone są rozdrabniane za pomocą rębarki ciągnikowej i układane w pryzmy o przekroju trójkąta o szerokości 3,0 m i wysokości 1,5 m na placu utwardzonym, z którego odcieki odprowadzane są do zbiornika retencyjnego. Kompostowanie kontrolowane jest przez pomiar temperatury i wilgotności. Warunki tlenowe zapewniane są przez napowietrzanie pryzm w wyniku regularnego mechanicznego przerzucania. Na placu znajduje się przerzucarka ciągnikowa. Zdolność przerobowa kompostowni wynosi około 2.000 Mg/rok,
- budynek sortowni do doczyszczania selektywnie zebranych odpadów o powierzchni 130 m² z belownicą do tworzyw.

Prowadzony jest również gminny punkt zbierania odpadów problemowych na terenie bazy PUK Sp. z o.o. przy ul. Gostkowskiej 83 w Ciechanowie w adaptowanych na ten cel boksach po opale i magazynie o powierzchni 36 m². Punkt wyposażony jest w pojemniki, regały i odpowiednio oznakowany.

4.4. Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych z terenu gminy Opinogóra Górna prowadzi tylko Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. ul. Gostkowska 83,

06-400 Ciechanów. Decyzją Wójta Gminy Opinogóra Górna Nr 2/06 z 22 listopada 2006 r. Przedsiębiorstwo uzyskało zezwolenia na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, w tym niesegregowanych, zbieranych selektywnie, odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, niebezpiecznych, wielkogabarytowych, odpadów z remontów i zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z terenu Gminy Opinogóra Górna. Termin ważności zezwolenia określono do 24 listopada 2011 roku.

Decyzją Wojewody Mazowieckiego z 31 grudnia 2007 r. Przedsiębiorstwu Usług Komunalnych Sp. z o.o. ul. Gostkowska 83, 06-400 Ciechanów udzielone zostało pozwolenie zintegrowane dla składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Woli Pawłowskiej na unieszkodliwianie odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne poprzez składowanie (D5) i odzysk odpadów (R14) polegający na wykorzystaniu odpadów w całości lub części.

Zebrane, w tym również na terenie gminy Opinogóra Górna, i odzyskane na składowisku odpadów odpady, w tym nadające się do odzysku lub odpady niebezpieczne do unieszkodliwiania przekazywane są lub sprzedawane uprawnionym jednostkom prowadzącym odzysk w oparciu o umowy i zlecenia:

- zużyte baterie i akumulatory małogabarytowe przekazywane są jednostce „REBA” Organizacji Odzysku Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie przy ul. Kubickiego 19/16,
- papier i tektura:
 - Przedsiębiorstwu Handlowo-Usługowemu Piotr Pawłowski
ul. Solecka 80, 27-300 Lipsko
 - ZUH Lobo Grzegorz Paszkiewicz ul. Targowa 7, 26-700 Zwoleń
 - „WTÓRNIX” Andrzej Szymankiewicz ul. Sońska 18, 06-400 Ciechanów
- szkło – Krynicki Recykling S.A. ul. Iwaszkiewicza 48/23, 10-089 Olsztyn
- tworzywa sztuczne
 - „Elana Pet” Sp. z o.o. ul. M. Skłodowskiej-Curie 73, 87-100 Toruń
 - INDURSTRIE MAURIZIO PERUZO POLOWAT Sp. z o.o.
ul. Konwojowa 96, 43-346 Bielsko-Biała
- sprzęt elektryczny, elektroniczny, AGD itp. – SYNERGIS Sp. z o.o.
ul. Traugutta 42, 05-825 Grodzisk Mazowiecki

Z ww. jednostkami PUK Sp. z o.o. prowadzące odbieranie odpadów komunalnych, w tym z terenu Gminy Opinogóra Górna, posiada stosowne umowy. Jak wcześniej już nadmieniano na terenie gminy Opinogóra Górna nie jest zbierany selektywnie papier i tektura.

4.5. Rodzaje i ilości odpadów poddawanych odzyskowi

Odpady powstające na terenie gminy Opinogóra Górna poddawane są procesom:

- unieszkodliwiania poprzez składowanie,
- odzysku poprzez głównie odzysk surowców wtórnych.

Selektywna zbiórka odpadów wprowadzana jest na terenie gminy dopiero od 2004 roku i to w bardzo ograniczonym zakresie „w sąsiedztwie” za pośrednictwem pojemników na terenach zabudowy wielorodzinnej i przy obiektach użyteczności publicznej.

Ilość odpadów zebranych jako zmieszane i selektywnie, w ostatnich latach kształtowała się następująco:

Rok	Ilość odpadów komunalnych zebranych w Mg		
	Ogółem	w sposób zmieszany	selektywnie
2004	129,39	123,94	5,45
2005	291,20	268,50	22,70
2006	419,31	406,82	12,49
2007	525,47	511,22	14,25
2008	524,37	508,22	16,15

Z powyższego zestawienia wynika, że systematycznie wzrasta ilość zbieranych odpadów na terenie gminy również dzięki obejmowaniu coraz większej liczby ludności zorganizowaną zbiórką odpadów.

Odpady zebrane selektywnie w ostatnich latach rozbiciu na rodzaje:

Rodzaj odpadu	Kod odpadu	Masa w Mg				
		2004	2005	2006	2007	2008
Szkło	20 01 02	1,05	1,70	1,05	1,75	1,35
Tworzywa sztuczne	20 01 39	4,4	21,0	11,44	12,50	14,80
Razem:		5,45	22,70	12,49	14,25	16,15

Poza selektywną zbiórką, niestety w dość ograniczonym zakresie ilościowym i rodzajowym, prowadzona jest zbiórka baterii (do pojemników ustawionych w 4 Szkołach Podstawowych, Gminazjum i Urzędzie Gminy). W 2008 r. zebrano zaledwie 62,0 kg baterii.

Z odpadów komunalnych wyłącznie w ramach akcji prowadzonych przez placówki oświatowe prowadzona jest zbiórka makulatury. Złom z odpadów trafia do punktu skupu bezpośrednio od zainteresowanych.

Odzysk surowców z ogólnej masy zebranych odpadów komunalnych na terenie gminy kształtował się następująco:

Rok	Odpady ogółem (Mg)	Odpady zebrane selektywnie (Mg)	% zebranych selektywnie	Selektywnie zebrane odpady (kg/mieszkańca)
2004	129,39	5,45	4,2	0,88
2005	291,20	22,70	7,8	3,70
2006	419,31	12,49	3,0	2,04
2007	525,47	14,25	2,7	2,34
2008	524,37	16,15	3,1	2,67

Jak wynika z powyższego zestawienia ilości odpadów zebranych selektywnie w przeliczeniu na mieszkańca gminy są bardzo niewielkie (zaledwie ponad 2 %, nie licząc roku 2005, kiedy Gmina wykazała znaczą ilość zebranych selektywnie odpadów nie podając przyczyny takiego stanu), znacznie niższe od wskaźnika dla województwa mazowieckiego, przy czym w bardzo niewielkim stopniu obserwuje się wzrost ilości selektywnie zbieranych odpadów.

Dla porównania w Polsce wskaźnik ten kształtuje się na poziomie ponad 5,0 kg, a w województwie mazowieckim za 2004 r. wynosił około 7,4 kg, a w 2005 r. 10,4 kg /mieszkańca województwa mazowieckiego.

Część odpadów z zebranych na terenie gminy Opinogóra Górna odzyskiwana jest z pewnością na prowadzonej od 2006 r. na składowisku w Woli Pawłowskiej linii sortowniczej TRYMET przeznaczonej do segregacji odpadów komunalnych zmieszanych i pochodzących z selektywnej zbiórki: tworzyw sztucznych, szkła, makulatury, metali, puszek aluminiowych i frakcji mineralnej. Z pewnością nie są to znaczące ilości odpadów i niestety nie są możliwe do określenia.

4.6. Rodzaj i ilość odpadów poddawanych określonym procesom unieszkodliwiania

Większość odpadów komunalnych z terenu gminy Opinogóra Górna poddawanych jest unieszkodliwianiu poprzez składowanie na składowisku odpadów znajdującym się w Woli Pawłowskiej, gm. Ciechanów.

Ilości odpadów zebranych (wytworzonych) z terenu gminy Regimin jako zmieszane, selektywnie oraz ilość unieszkodliwianych przez składowanie obrazuje poniższa tabela:

Rok	Ilość odpadów komunalnych w Mg		% składowanych
	zebranych	składowanych	
2004	129,39	123,94	95,79
2005	291,20	268,50	92,20
2006	419,31	406,82	97,02
2007	525,47	511,22	97,29
2008	524,37	508,22	96,92

Z powyższych zestawień wynika, że unieszkodliwianiu przez składowanie z ogólnej ilości zebranych odpadów z terenu gminy poddawanych jest w granicach 97 % odpadów komunalnych (nie uwzględniając roku 2005 – jako nie miarodajnego). Jest to bardzo wysoki poziom składowania odpadów i z zalecanej hierarchii postępowania z odpadami powinien stanowić ostateczną metodą unieszkodliwiania odpadów i tylko wtedy, kiedy nie ma innych możliwości ich unieszkodliwiania.

W województwie mazowieckim unieszkodliwianych przez składowanie jest 83,6 % odpadów komunalnych. Ilość składowanych odpadów na Mazowszu systematycznie od lat maleje poprzez wykorzystywanie innych metod odzysku i unieszkodliwiania (*Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami*).

4.7. Identyfikacja problemów w zakresie gospodarowania odpadami

Przeprowadzona analiza aktualnego stanu gospodarki odpadami komunalnymi na poziomie Gminy Wiejskiej Opinogóra Górna wykazuje, że:

- nie objęto zorganizowanym systemem zbiórki odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców gminy (w 2008 r. zorganizowaną zbiórką 92 % mieszkańców gminy),
- na składowisku deponowanych jest blisko 97,0 % odpadów (przy 83,6 % odpadów komunalnych na poziomie województwa mazowieckiego),
- od 2004 roku nie obserwuje się postępu w zakresie zmniejszenia ilości deponowanych odpadów na składowisku,
- brak jest na terenie gminy instalacji do odzysku/unieszkodliwiania odpadów metodami termicznymi i biologicznymi,
- trudny do oceny (wyłącznie przydomowe kompostowniki) i niezauważalny jest postęp w zakresie osiągania poziomów zmniejszania ilości składowanych odpadów ulegających biodegradacji,
- nie istnieje system zbierania odpadów ulegających biodegradacji,
- bardzo ograniczona jest selektywna zbiórka odpadów (szkło i tworzywa sztuczne),
- brak jest zorganizowanej zbiórki odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych (wyjątkiem są baterie),

- gmina podjęła uchwałę w sprawie utworzenia Międzygminnego Związku Regionu Ciechanowskiego (Uchwała Nr XX/100/08 z 18 lipca 2008 r.), ale występują problemy związane z rejestracją Międzygminnego Związku Regionu Ciechanowskiego, którego zadaniem jest zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów na poziomie regionu ciechanowskiego.

Jak wynika z powyższego na terenie gminy Opinogóra Górna w zakresie rozwiązania problemu gospodarki odpadami wymagane jest podjęcie wielu działań.

Zwrócić należy uwagę na nie objęcie zorganizowaną zbiórką odpadów wszystkich mieszkańców, fazą początkową selektywnej zbiórki odpadów, a co się z tym wiąże bardzo wysokim poziomem unieszkodliwiania odpadów poprzez składowanie (kilkanaście % więcej od występującego w skali województwa mazowieckiego).

Problemy te mogą być w znaczącej mierze rozwiązane po powstaniu *Międzygminnego Związku Regionu Ciechanowskiego*, którego zadaniem jest utworzenie *Regionalnego Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów*. Budowa zakładu ma na celu wprowadzenie w całym regionie najlepszych, ze względu na ochronę środowiska, nowoczesnych metod unieszkodliwiania odpadów, a przede wszystkim wypełnienia obowiązków wynikających z zaleceń Rady Europy dotyczących składowania wyłącznie odpadów przetworzonych.

5. Prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami

Krajowy i Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami prognozują zmiany wskaźników wytwarzania odpadów komunalnych przy założeniu, że:

- nie wystąpią istotne zmiany składu morfologicznego wytwarzanych odpadów komunalnych,
- wzrost jednostkowego wskaźnika wytwarzania odpadów będzie kształtował się na poziomie 5 %, a więc około 1 % rocznie,
- wzrost poziomu selektywnego zbierania odpadów z obecnych 2 % (w stosunku do całości wytworzonych) do 8 % w 2011 r. i 15 % w 2018 r. (wg KPGO do 10 % w 2010 roku i do 20 % w 2018 roku) może spowodować zmiany ilości i składu odpadów niesegregowanych; zmniejszy się w nich zawartość papieru, tworzyw, szkła i metali.

Zakłada się, że na poziomie Gminy Opinogóra Górna prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi nie powinny odbiegać od prognoz dla województwa czy kraju.

Zauważalne zmiany w ilości powstających odpadów komunalnych mogłyby wystąpić przy znaczącej zmianie liczby ludności czy w zakresie jednostkowych wskaźników wskutek rozwoju gospodarki w gminie.

W analizowanym okresie następuje z roku na rok nieznaczny, ale stały spadek liczby ludności gminy. Biorąc pod uwagę najnowsze prognozy ludności Polski na lata 2008-2035 – liczba ludności systematycznie będzie się zmniejszać, a tempo spadku z upływem czasu będzie coraz wyższe i dlatego nie należy prognozować wzrostu ludności gminy, a tym samym ilości wytwarzanych odpadów komunalnych w gminie.

Wg prognoz KPGO ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na 1 mieszkańca Polski będą kształtowały się następująco:

2010 rok	-	289 kg/M/rok,
2014 rok	-	301 kg/M/rok,
2018 rok	-	313 kg/M/rok.

W gminie Opinogóra Górna w latach 2004 - 2008 ilość wytworzonych odpadów w przeliczeniu na mieszkańca gminy kształtuje się w granicach od około 95,0 do 104,0 i była znacznie niższa od prognoz krajowych. Wydaje się, że należy to tłumaczyć różnymi terminami objęcia zorganizowaną zbiórką, czy brakiem nawyku gromadzenia odpadów w pojemnikach.

W I edycji planu na lata 2004-2011 z uwagi na brak informacji na temat ilości powstających w gminie odpadów określono ilości przyjmując liczbę ludności oraz wskaźnik wytwarzania odpadów określony przez Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach, stąd: $6\ 100\ M \times 213\ kg/M/rok = 1\ 320\ 600\ kg$, z czego przewagę stanowią odpady komunalne – 1.120 Mg/rok.

Oszacowano, że ilość odpadów komunalnych (przy prognozowanym ich wzroście wraz ze wzrostem PKB) wytwarzanych w Gminie Opinogóra Górna w najbliższych latach kształtować się będą w granicach: 1.200,0 Mg.

5.1. Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych

Wg składu morfologicznego odpadów komunalnych powstających na obszarach wiejskich około 1 % stanowią odpady niebezpieczne.

Uwzględniając obliczoną powyżej ilość odpadów komunalnych przyjmuje się, że na terenie gminy Opinogóra Górna powstaje około 12,00 Mg odpadów niebezpiecznych.

Wprowadzona zbiórka baterii jest właściwie jedynym zorganizowanym sposobem zbierania odpadów niebezpiecznych. Zbierane w ten sposób są śladowe ilości odpadów niebezpiecznych (za 2008 r. 62 kg stanowi niewiele ponad 0,5 %).

Część zużytego sprzętu AGD i elektrycznego od mieszkańców trafiła, za pomocą PUK Sp. z o.o., do pobliskiego Punktu Zbierania Odpadów Problemowych w Ciechanowie (z wniesieniem opłaty), z pewnością część opakowań po środkach ochrony roślin, nawozach czy przy wymianie sprzętu trafiła do punktów zbytu, które mają obowiązek przyjmowania tych opakowań i zużytego sprzętu przy zakupie, ale są to ilości trudne do oszacowania.

Generalnie brak zbierania odpadów niebezpiecznych na terenie gminy uniemożliwia ocenę ich ilości oraz utrudnia prognozy na przyszłość.

5.2. Odpady opakowaniowe

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami i Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Mazowsza nie przewidują istotnego wzrostu masy odpadów opakowaniowych, z uwagi na postęp w zakresie wytwarzania materiałów opakowaniowych polegający na obniżeniu masy opakowań.

Z tego względu należy zakładać, że w masie odpadów dominować będą odpady z tektury/papieru, szkła i tworzyw sztucznych.

5.3. Komunalne osady ściekowe.

W miejscowości gminnej Opinogóra Górna znajduje się mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków komunalnych o maksymalnej przepustowości 100,0 m³/dobę ($Q_{sr.d.} = 80,0 \text{ m}^3/\text{d}$). Zgodnie z projektem w wyniku pracy oczyszczalni powstaje około 8,0 m³/rok skratek oraz osady ściekowe. Osad nadmierny jest stabilizowany tlenowo, odwadniany i wysuszony (40 % suchej masy). Wg projektu rocznie powstaje około 30,0 m³ (33,0 Mg/rok) ustabilizowanego nadmiernego osadu ściekowego.

Worki z odwadnianym osadem składowane są na poletku przy oczyszczalni i wywożone były na składowisko odpadów w Woli Pawłowskiej.

W latach 2004 i 2005 przekazano do składowania 4,08 Mg odpadów z oczyszczalni, w roku 2006 – 3,70 Mg, a w latach 2007 –2008 – 6,24 Mg osadów ściekowych o uwodnieniu 60-70 %. Obecnie osady przekazywane są do Zakładu Usług Komunalnych Sp. z o.o. USKOM w Mławie i składowane na eksploatowanym przez spółkę składowisku.

Wymiernym czynnikiem ilości wytwarzanych komunalnych osadów ściekowych będzie wzrastający procent mieszkańców obsługiwanych przez gminną oczyszczalnię ścieków.

5.4. Odpady zawierające azbest

Gmina Opinogóra Górna opracowała „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Opinogóra Górna na lata 2009-2032”, który został przyjęty uchwałą Nr XXVII/134/09 Rady Gminy Opinogóra Górna z dnia 6 kwietnia 2009 r.

Według przeprowadzonej inwentaryzacji na terenie gminy znajduje się 283.944,0 m² płyt eternitowych, w tym: 257.020,0 m² płyt falistych i 26.924,0 m² płaskich płyt eternitowych. Stanowią one pokrycia dachowe jednorodzinnych budynków mieszkalnych i budynków gospodarczych będących własnością osób fizycznych. Inwentaryzacją nie objęto podmiotów gospodarczych i program nie zakłada dofinansowania kosztów usuwania wyrobów z azbestem z obiektów tych jednostek.

Gmina podejmie starania dla pozyskania środków z Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i przewiduje pomoc finansową dla osób fizycznych w usuwania wyrobów z azbestem w zakresie:

- zdjęcia, załadunku na terenie nieruchomości odpadów z azbestem,
- transportu odpadów,
- unieszkodliwiania.

W załączniku nr 2 do ww. uchwały Rady Gminy określone zostały zasady i warunki dofinansowania kosztów usuwania azbestu z terenu gminy.

Na etapie opracowywania niniejszej aktualizacji planu gospodarki odpadami nie można jeszcze dokonać oceny realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Opinogóra Górna na lata 2009-2032”, gdyż będzie on dopiero wdrażany. Najbliższe sprawozdanie z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami powinno obejmować również ocenę realizacji programu usuwania wyrobów z azbestem.

6. Cele w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi i terminy ich osiągnięcia

Polityka Ekologiczna Państwa określając konieczne do osiągnięcia cele w zakresie ochrony środowiska wyróżnia cele w zakresie gospodarki odpadami. Cele z Polityki przeniesione zostały do Krajowego i Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami.

Realizacja Polityki Ekologicznej Państwa wymaga by cele gospodarki odpadami określone w Krajowym i Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami były również realizowane na każdym szczeblu administracji, a więc i na poziomie gminy. Zgodnie z obowiązującymi przepisami i kompetencjami gminy realizując Politykę Ekologiczną Państwa muszą dążyć do realizacji celów gospodarki odpadami na swoim poziomie.

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa następujące cele w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi:

- utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju PKB,
- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- zmniejszenie ilości wszystkich typów odpadów kierowanych na składowiska odpadów.

Osiągnięcie ww. celów możliwe jest przez realizację następujących celów szczegółowych:

- objęcie umowami na odbieranie odpadów komunalnych 100 % mieszkańców, najpóźniej do końca 2007 r.,
- zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów, dla którego minimalne wymagania określone w KPGO, najpóźniej do końca 2007 r.,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych:
 - w 2010 r. więcej niż 75 %,
 - w 2013 r. więcej niż 50 %,
 - w 2020 r. więcej niż 35 %masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku,
- zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do maksymalnie 85 % wytworzonych odpadów do końca 2014 roku.

Na podstawie celów zawartych w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami i Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Mazowsza oraz obowiązujących uregulowań prawnych w zakresie odpadów komunalnych określa się szczegółowe cele do osiągnięcia na poziomie Gminy Wiejskiej Opinogóra Górna w horyzoncie krótkookresowym na lata 2009 – 2012 i długookresowym na lata 2013 – 2016.

Cele krótkookresowe na lata 2009-2012

- podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców całej gminy w zakresie prawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi,
- objęcie zorganizowanym systemem zbiórki odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców gminy,
- rozszerzenie selektywnej zbiórki odpadów w zakresie objęcia wszystkich mieszkańców gminy,
- wspieranie działań w zakresie objęcia wszystkich mieszkańców gminy systemem selektywnego zbierania odpadów w zakresie:
 - odpadów zielonych z ogrodów,
 - odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych (w tym: zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, przeterminowanych i niewykorzystanych leków, chemikaliów itp.),
- doskonalenie systemu selektywnej zbiórki w celu osiągania odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu i uzyskania odpowiednich limitów odzysku odpadów:
 - wielkogabarytowych na poziomie 45 %,
 - niebezpiecznych na poziomie 20 %,
 - opakowaniowych – odzysk 60 %, recykling 55 – 80 %,
- wspieranie działań w zakresie ograniczenia kierowania na składowisko odpadów komunalnych niesegregowanych i nieprzetworzonych,
- skierowanie w roku 2012 na składowisko nie więcej niż 58,5 % (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do 1995 roku),
- udział w tworzeniu zintegrowanego regionalnego systemu gospodarki odpadami
- przyjęcie uchwałą i wdrożenie programu usuwania wyrobów zawierających azbest.

Cele długookresowe 2013-2016

- udział w budowie regionalnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi,

- kontynuacja prowadzenia działań na rzecz wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców gminy,
- doskonalenie systemu selektywnej zbiórki w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu i uzyskania odpowiednich limitów odzysku odpadów:
 - wielkogabarytowych na poziomie 65 %,
 - niebezpiecznych na poziomie 35 %,
 - opakowaniowych – odzysk 60 %, recykling 55 – 80 %,
- skierowanie w roku 2016 na składowisko nie więcej niż 43,6 % (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w stosunku do 1995 roku),
- wspieranie działań do składowania wyłącznie odpadów przetworzonych,
- realizacja programu usuwania wyrobów zawierających azbest.

Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych

Cele krótkookresowe na lata 2009 - 2012

- rozwój selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych, w tym poprzez planowane wprowadzenie zbiórki do specjalnych pojemników określonych odpadów, w tym zwiększenie ilości pojemników do zbiórki baterii, wprowadzenie pojemników do zbiórki np. leków, utworzenie i wskazanie miejsc zbiórki innych odpadów niebezpiecznych,
- edukacja ekologiczna mieszkańców gminy w zakresie zagrożeń, jakie stwarza niekontrolowane przedostawanie się odpadów niebezpiecznych do środowiska, szczególnie opakowań po środkach ochrony roślin, nawozach itp.,
- osiągnięcie limitów odzysku i recyklingu odpadów niebezpiecznych w wysokości 20 %.

Cele długookresowe 2013 – 2016

- dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych,
- edukacja ekologiczna mieszkańców gminy,
- osiągnięcie limitów odzysku i recyklingu odpadów niebezpiecznych w wysokości do 35 %.

Odpady opakowaniowe

Określone w *Krajowym i Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami* cele w zakresie gospodarki odpadami opakowaniowymi wynikają z przepisów prawa unijnego i polskiego.

Roczne poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych w poszczególnych latach do końca 2014 roku określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych (Dz. U. Nr 109, poz. 752).

Zgodnie z rozporządzeniem poziom odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych w poszczególnych latach powinien wynosić dla opakowań razem:

rok	% poziomu	
	odzysku	recyklingu
2008	50	27
2009	51	30
2010	53	35
2011	55	40
2012	57	45
2013	58,5	50
2014	60	55

Na terenie gminy Opinogóra Górna w wyniku selektywnej zbiórki wyodrębniane są ze strumienia odpadów komunalnych odpady opakowaniowe i poużytkowe, które przekazywane są do recyklingu, w tym w bardzo niewielkim stopniu odzyskiwane są baterie. Poziom odzyskiwania odpadów opakowaniowych z komunalnych jest bardzo niski i kształtuje się w granicach 3,0 % ilości zebranych odpadów i w granicach zaledwie 1,0 % wytworzonych odpadów.

Określone przepisami ww. poziomy nie będą nigdy osiągane tylko na poziomie odpadów komunalnych – odnoszą się one do wszystkich opakowań i produktów, z których powstają określone odpady, wytwarzanych w kraju i sprowadzanych na jego terytorium.

Uzyskanie wymaganych poziomów odzysku i recyklingu odpadów w Polsce wymaga założenia celów i realizacji określonych zadań celów, na poziomie gminy.

Cele krótkookresowe na lata 2009 - 2012

- podjęcie i prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych dla zapobiegania powstawania odpadów opakowaniowych , propagujących odzysk i recykling,
- wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych i zmniejszanie ilości odpadów opakowaniowych z komunalnych kierowanych na składowisko,

- współpraca z organizacjami odzysku dla rozwoju i rozszerzania systemów zbiórki odpadów opakowaniowych,
- zwiększanie efektywności istniejących systemów selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych.

Cele długookresowe 2013 – 2016

- kontynuacja działań edukacyjno-informacyjnych dla zapobiegania powstawania odpadów opakowaniowych, propagujących odzysk i recykling,
- poprawa funkcjonowania systemów selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych z prowadzeniem monitoringu,
- kontynuacja współpracy z organizacjami odzysku dla rozwoju i rozszerzania systemów zbiórki odpadów opakowaniowych,
- udział w realizacji inwestycji zapewniającej recykling i odzysk.

7. Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami

Art. 16 a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach określa obowiązkowe zadania własne gmin w zakresie gospodarki odpadami komunalnym, do których należy:

- zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem odbierania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych,
- zapewnienia warunków funkcjonowania systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych,
- zapewnianie budowy, utrzymania i eksploatacji instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- zapewniania warunków ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska.

Dążąc do wykonania obowiązkowych zadań Uchwałą Nr XII/55/07 Rady Gminy Opinogóra Górna z dnia 16 października 2007 r. w sprawie *Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Opinogóra Górna* przyjęty został regulamin określający m.in. sposób zbierania i wywozu odpadów przez właścicieli nieruchomości.

Od kilku lat obejmuje się coraz większą liczbę ludności zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych, wdraża się selektywną zbiórkę odpadów, prowadzi edukację

ekologiczną przez wspieranie finansowe tych działań czy też zawieranie porozumień, wydawanie zezwoleń itp.

Najważniejszym działaniem dla kompleksowego rozwiązania problemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy jest podjęcie uchwały (Nr XX/100/08 z 18 lipca 2008 r.) w sprawie utworzenia Międzygminnego Związku Regionu Ciechanowskiego. Udział w tworzeniu związku, z 26 miastami i gminami regionu ciechanowskiego, i uczestniczenie w budowie Regionalnego Zakładu Gospodarki Odpadami na terenie istniejącego składowiska odpadów obojętnych w Woli Pawłowskiej, gm. Ciechanów zapewni stworzenie prawidłowego i nowoczesnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

7.1. Działania zmierzające do zapobiegania i ograniczania ilości powstających odpadów i ich negatywnego wpływu na środowisko.

Wynikające z przepisów prawa zadania własne, w zakresie gospodarki odpadami Gmina Opinogóra Górna realizuje poprzez tworzenie odpowiedniego prawa miejscowego oraz wsparcie finansowe działań dla zapewnienia dobrych warunków i rozwiązań w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Usługi z zakresu odbioru, transportu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych na terenie gminy Opinogóra Górna zapewnia Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie, które eksploatuje składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Woli Pawłowskiej.

Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Opinogóra Górna na lata 2004-2011 ustalał następujące priorytety:

- stopniowe objęcie wszystkich mieszkańców (100%) gminy zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych,
- stworzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów i osiągnięcie limitu odzysku odpadów opakowaniowych na poziomie 20 % (w 2007 r. i 40 % w 2011 r.) oraz odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych na poziomie 5 % (w 2007 r. i 15 % w 2011 r.),
- uczestnictwo w komunalnym związku gmin w celu utworzenia regionalnego zintegrowanego podsystemu gospodarki odpadami w ramach między powiatowego obszaru ciechanowskiego związanego, ze składowiskiem odpadów w Woli Pawłowskiej,
- zamknięcie i rekultywację gminnego składowiska odpadów w Rembówku,
- podnoszenie świadomości społecznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami,

- bieżącą likwidację miejsc nielegalnego gromadzenia odpadów,
- rozpoczęcie selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych i budowlanych poprzez gminne stacje gromadzenia odpadów (zapisane w zadaniach długookresowych).

Powyższe założenia w zasadzie są wdrażane w gminie Opinogóra Górna, w dążeniu do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi polegającej przede wszystkim na minimalizacji ilości powstających odpadów i zapewnieniu odzysku i recyklingu odpadów. Nie mniej jednak część z nich wymaga podjęcia bardziej skutecznych działań, dotyczy to przede wszystkim objęcia 100 % mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów oraz rozszerzeniem selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów prowadzi się poprzez:

- podnoszenie świadomości społecznej,
- utrwalanie nabytych proekologicznych postaw,
- stosowanie instrumentów ekonomicznych (np. bezpłatne dostarczanie do mieszkańców zabudowy jednorodzinnej, rozproszonej zabudowy kolonijnej worków do selektywnej zbiórki).

Ograniczenie ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko uzyskuje się przez wydzielanie ze strumienia odpadów tych, które mogą być wykorzystane i tych, które stwarzają zagrożenie dla środowiska.

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie posiadające zezwolenie Wójta Gminy Opinogóra Górna na prowadzenie działalności odbierania odpadów komunalnych oferuje szeroką gamę możliwości odbioru odpadów komunalnych, w zależności od potrzeb wytwarzających odpady. Umożliwia dostosowywanie częstotliwości wywozu odpadów do ilości wytwarzanych odpadów, obowiązujących wymogów sanitarnych, czy przestrzegania przez zarządzających nieruchomościami ustaleń regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Opinogóra Górna.

Posiada możliwości wyposażenia nieruchomości w pojemniki o zróżnicowanej pojemności od 110 litrów do 220 litrów w dowolnej ilości i ich opróżnianie z różną częstotliwością, a przy okresowym wzroście nagromadzenia odpadów oferuje zakup specjalnie oznakowanych worków foliowych w cenę, których wkalkulowana jest opłata za wywóz zgromadzonych w nim odpadów.

7.2. Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie

zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

W zakresie prawidłowego unieszkodliwiania odpadów z terenu gminy decyzją Starosty Ciechanowskiego (ROS.I.7645/3/2003 z 30.12.2003 r.) zamknięto składowisko odpadów komunalnych w Rembówku. Decyzją znak: G.6018-2/04 z 09.09.2004 r. Starosta Ciechanowski zobowiązał Wójta Gminy Opinogóra Górna do rekultywacji gruntów o powierzchni 0,8288 ha we wsi Rembówko w kierunku zadrzewień śródpolnych z określeniem ostatecznego terminu zagospodarowania b. składowiska na dzień 30.06.2005 roku. Gmina wykonała rekultywację terenu i decyzją Starosty Ciechanowskiego znak: G.6018-2/2/04-05 z 17.10.2005 r. uznano rekultywację gruntów składowiska odpadów komunalnych na działce nr 26 o powierzchni 0. 8288 ha we wsi Rembówko za zakończoną.

Obecnie miejscem wskazanym, w przepisach prawa lokalnego, do unieszkodliwiania odpadów komunalnych z terenu gminy jest składowisko odpadów komunalnych w Woli Pawłowskiej, gm. Ciechanów.

Gmina Opinogóra Górna od kilku lat prowadzi program objęcia mieszkańców gminy zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych i wdraża selektywną zbiórkę odpadów. Selektywna zbiórka prowadzona jest, jak na razie, w ograniczonym zakresie (szkło, tworzywa sztuczne, baterie) i w określonych punktach.

W ciągu najbliższych lat Gmina zamierza rozszerzyć selektywną zbiórkę o papier (dotychczas prowadzone były akcje wyłącznie przez szkoły) i aluminium, a także wybrane odpady niebezpieczne (baterie i akumulatory małogabarytowe, przeterminowane leki). Generalnie selektywna zbiórka różnych rodzajów odpadów (szkło, papier, tworzywa sztuczne, metale) będzie rozszerzana poprzez wprowadzanie każdego roku większej ilości pojemników w różnych wybranych miejscach gminy, przy równoczesnej ciągłej edukacji społeczeństwa.

Odpady wielkogabarytowe

Mieszkańcy gminy przekazują odpady wielkogabarytowe indywidualnie na składowisko odpadów w Woli Pawłowskiej, stąd też mogą występować sytuacje niekontrolowanego pozbywania się tego rodzaju odpadów przez mieszkańców.

Gmina Opinogóra Górna nie przewiduje w najbliższych latach tworzenia punktu zbierania odpadów wielkogabarytowych. Działania w tym zakresie będą podjęto w ramach tworzonego Międzygminnego Związku Regionu Ciechanowskiego i realizacji *Zintegrowanego Systemu Gospodarki Odpadami Komunalnymi dla gmin regionu ciechanowskiego*.

Przewiduje się instalację do przeróbki odpadów wielkogabarytowych, sprzętu elektrycznego i elektronicznego w Płocochowie (gmina Pułusk).

Na terenie gminy odpady wielkogabarytowe będą przekazywane indywidualnie bądź przy zakupie nowych towarów lub też w ramach organizowanych akcji zbiórki odpadów przez Związek w określonych terminach, o których mieszkańcy będą każdorazowo informowani. Możliwe też będzie indywidualne przekazywanie do utworzonego w ramach Związku punktu zbierania odpadów wielkogabarytowych.

Odpady budowlane

Każdy mieszkaniec gminy czy podmiot gospodarczy prowadzący prace budowlano-remontowe indywidualnie powinien zabezpieczyć specjalny kontener do załadunku odpadów budowlanych w specjalistycznej jednostce. Odpady budowlane są również odbierane przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie świadczące usługi zbierania odpadów z terenu gminy. W ramach budowy *Zintegrowanego Systemu Gospodarki Odpadami Komunalnymi dla gmin regionu ciechanowskiego* powstanie instalacja do przeróbki odpadów budowlanych w Makowie Mazowieckim wówczas prawidłowe gospodarowanie odpadami budowlanymi będzie wymagało tylko zabezpieczenia odpowiednich kontenerów. Istotną rolę w zakresie obecnego i przyszłego właściwego postępowania z odpadami budowlanymi odgrywa również edukacja w tym zakresie.

Zbiórka odpadów budowlanych na terenie gminy prowadzona będzie indywidualnie do zamawianych pojemników zabezpieczanych przez Międzygminny Związek Regionu Ciechanowskiego. Odpady te będą trafiały do instalacji na terenie gminy Maków Mazowiecki (do czasu wykonania tej instalacji wykorzystywane są na składowisku w Woli Pawłowskiej gm. Ciechanów).

Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych

Obecnie mieszkańcy gminy Opinogóra Górna mogą indywidualnie przekazywać zużyty sprzęt elektryczny, AGD i inne odpady problemowe do Punktu Odpadów Problemowych na teren bazy PUK w Ciechanowie lub jest on odbierany przez PUK sp. z o.o. zgodnie z decyzją Wójta Gminy Opinogóra Górna.

Na terenie Gminy Opinogóra Górna nie prowadzi się zbiórki przeterminowanych leków. Przeterminowane środki ochrony roślin i opakowania po nich przyjmowane są wyłącznie przez punkty prowadzące sprzedaż. Gmina dotychczas nie wprowadziła zbiórki tych odpadów niebezpiecznych.

Część odpadów niebezpiecznych, które mimo wszystko trafiają do odpadów komunalnych wydzielane są ze strumienia odpadów na składowisku w Woli Pawłowskiej na linii sortowniczej.

W dalszym ciągu prowadzony będzie odbiór odpadów problemowych przez Punkt Odpadów Problemowych na teren bazy PUK w Ciechanowie, bądź przekazywane są one do placówek handlowych przy zakupie nowego sprzętu. Nie przewiduje się radykalnej zmiany systemu zbierania odpadów elektrycznych i elektronicznych. Na terenie gminy będą odpady przekazywane indywidualnie bądź przy zakupie nowych towarów lub też w ramach organizowanych akcji zbiórki odpadów przez Związek w określonych terminach. O organizowanych akcjach mieszkańcy będą każdorazowo informowani. Zebrane odpady w przyszłości trafią do instalacji do przeróbki odpadów wielkogabarytowych, sprzętu elektrycznego i elektronicznego w Płocochowie (gmina Pułtusk).

Gmina nie przewiduje utworzenia systemu zbierania przeterminowanych środków ochrony roślin czy opakowań po środkach, farbach, olejach itp. Opakowania i przeterminowane środki będą przekazywane do placówek prowadzących ich sprzedaż.

Zbiórka baterii i akumulatorów małogabarytowych prowadzona będzie do specjalnych oznakowanych pojemników znajdujących się w budynkach Urzędu Gminy w Opinogórze Górnej oraz w szkołach w większych miejscowościach (Opinogóra Górna, Wola Wierzbowska, Dzbonie). W najbliższym czasie zakupione też będą pojemniki do prowadzenia zbiórki przeterminowanych leków, które na początek znajdą się w Urzędzie Gminy i Gimnazjum w Opinogórze Górnej.

Wraki samochodowe

Na terenie Gminy Opinogóra Górna nie ma zakładów prowadzących działalność w zakresie demontażu pojazdów. Ze względu jednak na bezpośrednie sąsiedztwo gminy z byłym miastem wojewódzkim, na terenie którego działają podmioty gospodarcze prowadzące działalność w zakresie demontażu pojazdów i tu przekazywane są pojazdy z gminy. Na terenie Ciechanowa działają trzy jednostki posiadające stosowne zezwolenia Wojewody Mazowieckiego; są to:

1. Domała Krzysztof Zakład Wielobranżowy Usługowo-Handlowy DELTA ul. Mławska,
2. Matuszewski Sławomir AUTO-ZŁOM ul. Kwiatowa 10,
3. Kierzkowski Grzegorz Zakład Usługowo-Handlowy AUTO-ZŁOM ul. Tysiąclecia 17.

Oleje odpadowe i inne zużyte płyny z eksploatacji pojazdów, a także wraki samochodów przekazywane są indywidualnie poza teren gminy Opinogóra Górna, z reguły

do najbliższych znajdujących się jednostek zajmujących się demontażem pojazdów, a mianowicie wyżej wymienionych. Na terenie gminy nie przewiduje się, w najbliższym czasie, powstania podmiotów prowadzących zbierania wraków samochodowych.

Działania Gminy w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami, ich zbierania finansowane będą ze środków własnych oraz Gminnego i Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Jeżeli chodzi natomiast transport odpadów, to prowadzące tę usługę na terenie gminy Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie zapewnia ją na odpowiednim poziomie. Przedsiębiorstwo dysponuje specjalistycznymi samochodami. Dostateczna ilość i dobry stan techniczny pojazdów specjalistycznych gwarantuje wysoką jakość świadczonych usług oraz pewność jej wykonania w umówionym terminie. Przy pełnym wykorzystaniu posiadanego sprzętu wywozowego (10 śmieciarek różnego typu, w tym MERCEDES EKOCEL 2002 r. z myjką do dezynfekcji pojemników i MAN z nadwoziem FAUN z 2003 r.) istnieje możliwość dalszego zwiększania zakresu tej działalności, jak również podnoszenia jej jakości.

Osady ściekowe

Przekazywanie na składowisko odwodnionych osadów ściekowych z oczyszczalni gminnej nie jest najlepszym sposobem unieszkodliwiania tych osadów.

W późniejszym okresie, w związku z planowaną instalacją do termicznej utylizacji osadów ściekowych na oczyszczalni miejskiej w Ciechanowie, być może będzie istniała możliwość zawarcia stosownego porozumienia i utylizacji osadów ściekowych z oczyszczalni w m. Opinogóra Górna w instalacji przy oczyszczalni w Ciechanowie.

Prowadzący eksploatację oczyszczalni Zakład Usług Wodnych w Mławie odbiera odwodnione osady ściekowe i po ich higienizacji wykorzystuje do rekultywacji zdegradowanych terenów lub do nawożenia terenów zieleni miejskiej. Ilości wytwarzanych osadów są niewielkie, stąd nie powinien istnieć problem ich wykorzystania gospodarczego w przyszłości.

7.3. Działania zmierzające do redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowisko.

Transpozycją prawa unijnego do krajowego Polska zobowiązała się do ograniczania ilości składowanych na składowiskach odpadów ulegających biodegradacji. Stąd też plany gospodarki odpadami (krajowy i wojewódzki) przyjmują, że ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, nie mogą przekraczać:

- w 2010 r. więcej niż 75 %,
- w 2013 r. więcej niż 50 %,
- w 2020 r. więcej niż 35 % wagowo masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku.

Z wcześniej pokazanego składu morfologicznego (za KPGO) odpadów komunalnych wynika, że 22 % odpadów komunalnych wytwarzanych na obszarach wiejskich stanowią odpady ulegające biodegradacji (18 % odpady kuchenne ulegające biodegradacji, 4 % odpady zielone).

Na podstawie informacji uzyskanej w Gminie o ilości wytworzonych odpadów komunalnych można szacować ilość wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji:

Rok	Odpady (Mg)	22 % uleg. biodegradacji
2004	129,39	28,47
2005	291,20	64,04
2006	419,31	99,25
2007	525,47	115,60
2008	524,37	115,36

Podane powyżej ilości nie obejmują wszystkich mieszkańców gminy, ponieważ nie wszyscy byli objęci zorganizowaną zbiórką odpadów, a znaczna część odpadów nie trafiała do pojemników, stąd też za bardziej wiarygodną ilość wytwarzanych odpadów komunalnych przyjmuje się wartość szacunkową, tj. 1.200,0 Mg.

Ilością wyjściową do obliczenia możliwej do składowania na składowisku ilości odpadów ulegających biodegradacji jest ilość odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 roku. W przypadku gminy Opinogóra Górna powstaje problem, ponieważ brak jest informacji o takiej ilości. W latach 90-tych ubiegłego stulecia wiele odpadów komunalnych było spalanych w paleniskach domowych czy na terenach zagród lub indywidualnie wywożone była na składowisko w Rembówku, czy po prostu trafiały na tzw. dzikie składowiska (o czym była mowa w I edycji planu).

Dlatego też do obliczenia wiarygodnej ilości wytworzonych w 1995 r. odpadów ulegających biodegradacji przyjmuje się ww. wartość szacunkową 1.200,0 Mg pomniejszoną o 15 % (poprzez analogię ilości wytwarzanych odpadów w innych gminach,

gdzie były one ewidencjonowane). W związku z tym za ilość wytworzonych odpadów komunalnych w 1995 r. przyjmuje się 1.020,0 Mg odpadów komunalnych.

Z tej ilości (wg składu morfologicznego) 22 % stanowią odpady ulegające biodegradacji, co daje 224,4 Mg.

Przyjmuje się za wyjściową ilość 224,4 Mg wytworzonych w 1995 roku odpadów ulegających biodegradacji do uzyskania, zgodnie z przepisami prawa, wymaganych redukcji odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko.

Ilość odpadów ulegających biodegradacji, które mogą być składowane nie powinny przekraczać następujących ilości:

- w 2010 roku nie więcej niż 168,3 Mg,
- w 2013 roku nie więcej niż 112,2 Mg,
- w 2020 roku nie więcej niż 78,5 Mg.

W gminie Opinogóra Górna nie wdrożono dotychczas selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji w celu redukcji odpadów kierowanych na składowisko. W zabudowie zagrodowej i jednorodzinnej istnieją przydomowe kompostownie, wykonane systemem gospodarczym. Nie mniej jednak ich ilość oraz ilość odpadów poddawanych kompostowaniu nie jest znana.

Obowiązujące prawo miejscowe (uchwała Nr XII/55/07 Rady Gminy Opinogóra Górna z dnia 16 października 2007 r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Opinogóra Górna) w celu ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji zobowiązuje m.in. właścicieli nieruchomości do zagospodarowywania odpadów roślinnych we własnym zakresie (kompostowanie lub energetyczne wykorzystanie nie zanieczyszczonego drewna).

Część odpadów ulegających biodegradacji odzyskiwana jest na składowisku w Woli Pawłowskiej, natomiast odpady z porządkowania terenów wiejskich gromadzone będą w workach i odbierane przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie na kompostownię odpadów zielonych.

Gmina, poprzez edukację, będzie wpływać na rozszerzanie zbiórki odpadów ulegających biodegradacji w zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej (przeważająca zabudowa w gminie) poprzez propagowanie indywidualnych przydomowych kompostowników. Odpady zielone z terenów zieleni gminnej przekazywane będą natomiast do kompostowania przy składowisku w Woli Pawłowskiej.

8. Rodzaj i harmonogram realizacji przedsięwzięć oraz instytucje odpowiedzialne za ich realizację.

Analiza istniejącego stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Opinogóra Górna wykazuje, że Gmina musi wykonać wiele zadań i podjąć znaczący wysiłek ekonomiczny i rzeczowy w dążeniu do osiągnięcia wymaganych polityką ekologiczną państwa celów dla rozwiązania problemów gospodarki odpadami komunalnymi. Przede wszystkim wymagane jest:

- objęcie wszystkich mieszkańców Gminy Opinogóra Górna zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych,
- objęcie wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania poszczególnych frakcji odpadów komunalnych (poza już istniejącą zbiórką szkła i tworzyw sztucznych):
 - papieru i tektury,
 - odpadów biodegradowalnych (szczególnie w zabudowie wielorodzinnej),
 - metali,
 - odpadów niebezpiecznych w strumieniu komunalnych (w tym: zużyte baterie i akumulatory, sprzęt elektryczny i elektroniczny, przeterminowane leki, chemikalia),
 - odpadów wielkogabarytowych i budowlano-remontowych,
- udział w tworzeniu ponadgminnej struktury dla realizacji regionalnego zakładu zagospodarowania odpadów,
- udział w tworzenie regionalnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi z budową regionalnych zakładów zagospodarowania odpadów z instalacjami do termicznego przetwarzania odpadów, odzysku i unieszkodliwiania odpadów ulegających biodegradacji i recyklingu odpadów wielkogabarytowych,
- systematyczne prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie zwiększania świadomości ekologicznej.

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010 nakłada obowiązek prowadzenia gospodarki odpadami komunalnymi w oparciu o międzygminne związki liczące co najmniej 150.000 mieszkańców. Przy objęciu zbiórką odpadów określonej liczby ludności zasadna jest budowa wielofunkcyjnych systemów instalacji do przekształcania odpadów i odzysku zbieranych selektywnie. Uwzględniając zapisy KPGO oraz plany rozwoju Województwa Mazowieckiego w I edycji *Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami* zaproponowano 6 regionów dla

wdrażania kompleksowych systemów gospodarki odpadami komunalnymi z tworzeniem Zakładów Zagospodarowania Odpadów.

Wśród 6 zakładanych w WPGO regionów jest region ciechanowski obejmujący gminy powiatu ciechanowskiego (w tym Gminę Opinogóra Górna), przasnyskiego, makowskiego, pułtuskiego, żuromińskiego i mławskiego o przewidywanej liczbie ludności w 2011 roku ponad 350 tysięcy i ilości powstających odpadów ponad 96.021 Mg/dobę.

Uwzględniając politykę państwa oraz deklaracje ze strony gmin i zarządzających składowiskami określono w WPGO obiekty, które miały przejąć funkcje Regionalnych Składowisk Odpadów na terenie województwa mazowieckiego. Region ciechanowski wg WPGO 2004-2011 i WPGO 2007-2011 ma być obsługiwany przez istniejące składowisko odpadów innych niż niebezpiecznych i obojętnych w Woli Pawłowskiej Gm. Ciechanów.

Składowisko odpadów w Woli Pawłowskiej pod względem prawnym, formalnym i lokalizacyjnym spełnia wszelkie wymogi dla możliwości budowy na jego terenie głównego obiektu Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów regionu ciechanowskiego.

Gmina Miejska Ciechanów jest inicjatorem utworzenia Międzygminnego Komunalnego Związku Gmin Regionu Ciechanowskiego. Gmina Miejska Ciechanów wraz z 26 gminami z czterech powiatów: ciechanowskiego, pułtuskiego, przasnyskiego i makowskiego zamieszkałych przez około 220.000 mieszkańców utworzyła Międzygminny Związek Regionu Ciechanowskiego. Uchwałą Nr XX/100/08 Rady Gminy Opinogóra Górna z dnia 18 lipca 2008 r. w sprawie: utworzenia Międzygminnego Związku Regionu Ciechanowskiego Gmina Opinogóra Górna przystąpiła do Związku.

Zadaniem Związku będzie wykonywanie zadań w zakresie tworzenia warunków do utrzymania porządku i czystości w dziedzinie gospodarki odpadami, na terenach gmin będących w Związku, poprzez:

- budowę, utrzymanie i eksploatację instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- realizację kompleksowego regionalnego programu gospodarki odpadami polegającego na organizowaniu selektywnej zbiórki odpadów, segregacji i magazynowaniu odpadów, w tym niebezpiecznych oraz współdziałaniu z przedsiębiorstwami podejmującymi działalność w zakresie gospodarowania tymi odpadami.

Podstawową inwestycją w zakresie realizacji wspólnego projektu dla regionu ciechanowskiego będzie Regionalny Zakład Gospodarki Odpadami w Woli Pawłowskiej.

Technologia mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów zakłada rozdział odpadów na trzy strumienie:

- odpady ulegające biodegradacji do stabilizacji,
- odpady palne do produkcji paliwa z odpadów,
- odpady o charakterze surowcowym do odzysku.

Rozwiązanie technologiczne przewiduje następujące instalacje:

- uniwersalną linię sortowania odpadów wydzielającą:
 - odpady o wysokiej zawartości frakcji organicznych przeznaczonych do pełnej stabilizacji,
 - frakcje lekkich odpadów z doprowadzeniem do wytworzenia w instalacji paliwa z odpadów o standardzie akceptowanym w przemyśle cementowym,
 - frakcje surowcowych odpadów (tworzywa sztuczne, papier, szkło, metale) zgodnie z wymogami rynku,
- i umożliwiającą doczyszczanie surowców wtórnych zebranych selektywnie,
- do stabilizacji frakcji odpadów o znacznej zawartości części organicznych,
- kwaterę składowania odpadów balastowych.

W ramach Budowy Zintegrowanego Systemu Gospodarki Odpadami Komunalnymi dla gmin regionu ciechanowskiego, poza budową RZGO w Woli Pawłowskiej wybudowane będą:

- 3 stacje przeładunkowe odpadów zmieszanych (na terenie m. Oględza dla gmin powiatu przasnyskiego, Płocochowo dla gmin powiatu pułtuskiego, Maków Mazowiecki dla gmin powiatu makowskiego),
- instalacja przeróbki odpadów wielkogabarytowych, sprzętu elektrycznego i elektronicznego (w Płocochowie),
- składowisko odpadów niebezpiecznych w Oględzie,
- instalacja do przeróbki odpadów budowlanych w Makowie Mazowieckim.

Wybudowanie Regionalnego Zakładu Gospodarki Odpadami przewiduje się do końca 2013 roku. Gmina Miejska jako inicjator działań w zakresie rozwiązania problemu gospodarki odpadami regionu złożyła wniosek do Zarządu Województwa Mazowieckiego o zabezpieczenie i pozyskanie środków umożliwiających *Budowę Zintegrowanego Systemu Gospodarki Odpadami Komunalnymi dla gmin regionu ciechanowskiego* Mazowieckiego.

Zadanie to znalazło się na liście dużych i kluczowych projektów w ramach priorytetu IV. Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka z przewidywanym kosztem 88.000.000 zł do realizacji w latach 2007-2013. Jednostką odpowiedzialną za realizację przedsięwzięcia jest wnioskodawca - Gmina Miejska Ciechanów.

Majątek Międzygminnego Związku Regionu Ciechanowskiego tworzonego dla realizacji kompleksowego gospodarowania odpadami stanowić będą udziały, składniki majątkowe, rzeczowe. Gmina Opinogóra Górna stosownie do liczby ludności w udziale ogółu ludności przewidywanej do objętej zasięgiem działania Związku uczestniczyć będzie w kosztach budowy.

Udział w kosztach tworzenia i budowy zintegrowanego systemu dla Gminy Opinogóra Górna został ustalony na kwotę 2.497.557,09 zł, z czego przewidywane dofinansowanie (ze środków unijnych) stanowi kwotę 999.022,84 zł, a pozostałą kwotę, tj. 1.498.534,26 zł stanowić ma udział własny Gminy Opinogóra Górna. Szacowane na dzisiaj koszty do poniesienia w latach 2010 - 2013 roku przez Gminę są wysokie i ponoszone będą z pewnością przy udziale pożyczek np. z NFOŚiGW. **Średnio w latach 2010-2013 Gmina Opinogóra Górna będzie musiała ponosić koszty w wysokości 374.633,55 zł w związku z budową zintegrowanego systemu gospodarki odpadami.**

Poza wymienionymi istotnymi dla kompleksowego rozwiązania problemu gospodarki odpadami do roku 2013 Gmina Opinogóra Górna w najbliższych latach zamierza wykonać następujące działania w zakresie gospodarki odpadami:

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszt (zł)	Źródło finansowania
1.	Zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów	2009	3000	Budżet gminy, Starostwo powiatowe
2.	Zakup pojemników przeznaczonych do zbiórki leków i baterii	2010	4000	Budżet gminy, Starostwo powiatowe
3.	Edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyborami zawierającymi azbest oraz bezpiecznego ich usuwania oraz unieszkodliwiania	2009 -2012	3000	Budżet gminy

4.	Częściowe usunięcie z terenu gminy azbestu znajdującego się na posesjach osób fizycznych	2010	40000	Budżet gminy WFOS i GW
5.	Przeprowadzanie kontroli przestrzegania przepisów określonych w <i>Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy</i>	Praca ciągła		

Jak wynika z powyższego Gmina Opinogóra Górna w latach obowiązywania niniejszego Planu zamierza ponieść pewne określone nakłady i wykonać istotne zadania dla rozwiązania problemu gospodarki odpadami komunalnymi na swoim terenie.

9. Sposoby finansowania, w tym instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów.

Istotnym dla realizacji *Planu Gospodarki Odpadami* jest posiadanie środków finansowych w odpowiedniej wysokości. Finansowanie inwestycji w zakresie gospodarki odpadami może odbywać się z następujących źródeł:

- budżetu państwa,
- własnych środków samorządu lub inwestorów,
- Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Funduszy UE,
- EkoFunduszu,

- kredytów udzielanych na preferencyjnych warunkach i komercyjnych kredytów bankowych.

Możliwe jest łączenie środków pochodzących z różnych źródeł i zawieranie umów na wspólnie realizowane inwestycje przez samorządy czy podmioty prawne.

Władze Gminy Opinogóra Górna dotychczas w zakresie gospodarki odpadami korzystały przy zakupie pojemników do selektywnej zbiórki ze środków Gminnego i PFOŚiGW.

W ramach budowy z innymi gminami regionu ciechanowskiego będą korzystały ze środków finansowych oferowanych przez Unię Europejską przy budowie integrowanego systemu gospodarki odpadami komunalnymi dla gmin regionu ciechanowskiego.

Zadanie: Budowa Zintegrowanego Systemu Gospodarki Odpadami Komunalnymi dla gmin regionu ciechanowskiego zostało zakwalifikowane przez Zarząd Województwa Mazowieckiego na listę dużych i kluczowych projektów w ramach priorytetu IV. Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka z przewidywanym wówczas kosztem 88.000.000 zł do realizacji w latach 2007-2013. Projekt ma być realizowany i finansowany w ramach programów operacyjnych finansowanych ze środków Funduszu Spójności Unii Europejskiej.

10. Wnioski z analizy oddziaływania projektu planu na środowisko

Z analizy oddziaływania projektu Planu wynika, że wykonanie określonych zadań w zaktualizowanym *Planie* wpłynie pozytywnie na środowisko poprzez eliminację zagrożeń wynikających z gospodarowania odpadami:

- wyeliminowane zostanie zaśmiecanie okolicy, poprzez podrzucanie śmieci z gospodarstw nie objętych zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych,
- zmniejszy się proces degradacji powierzchni ziemi, co będzie wynikiem składowania zdecydowanie mniejszej ilości odpadów,
- uporządkowana gospodarka odpadami ograniczy zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych poprzez zmniejszenie ilości odpadów porzucanych w środowisku,
- udział w wybudowaniu instalacji w ramach RZGO zgodnej z wymogami najlepszych dostępnych techniki oraz eksploatacja urządzeń i obiektów służących gospodarce odpadami ograniczy negatywne oddziaływanie obiektów na wszystkie komponenty środowiska,
- powinno wystąpić zjawisko ochrony zasobów leśnych, w wyniku zmniejszenia zapotrzebowania na drewno, co będzie efektem wzrostu ilości odzyskiwanych odpadów.

Obok proekologicznych skutków realizacji *Planu* mogą wystąpić również oddziaływania negatywne.

W wyniku realizacji *Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Opinogóra Górna na lata 2009-2012 z uwzględnieniem lat 2013-2016 (aktualizacja)* mogą wystąpić negatywne oddziaływania na środowisko w wyniku:

- nieterminowej realizacji założonych celów. Zagrożenie dla środowiska wystąpi wtedy, gdy nadal przeważająca część odpadów będzie trafiała na składowisko odpadów lub w inne miejsca,
- udział w budowie RZGO - w przypadku zastosowania niewłaściwych rozwiązań projektowych może dojść do pogorszenia stanu środowiska w rejonie obiektu (poza Gminą Opinogóra Górna),
- zajmowania terenu pod nowe inwestycje.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko ustaleń *Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Opinogóra Górna na lata 2009-2016* należy:

- doskonalić system zbierania odpadów komunalnych, w tym selektywną zbiórkę odpadów oraz dążyć do zmniejszenia ilości odpadów deponowanych na składowiskach,
- prowadzić nadzór i kontrolę nad funkcjonowaniem obiektów służących gospodarce odpadami przez służby inspekcji ochrony środowiska oraz eksploatujących instalacje gospodarki odpadami,
- po opracowaniu *Programu usuwania wyrobów z azbestem na terenie gminy* -prowadzić bieżącą kontrolę w zakresie właściwego postępowania przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

Analiza oddziaływania *Planu* na środowisko pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, że realizacja założeń zawartych w tym dokumencie jest niezbędna do wykonania i może wpłynąć w istotny sposób na ograniczenie emisji odpadów oraz ograniczyć ich negatywne oddziaływanie na środowisko. Przyczyni się również, na poziomie gminy, do realizacji głównych celów gospodarki odpadami w Polsce i w Unii Europejskiej.

11. System monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów

Zgodnie z przepisami ochrony środowiska obowiązkiem zarządów jest:

- aktualizacja planów gospodarki odpadami nie rzadziej niż co 4 lata,
- składanie co 2 lata , przez organ wykonawczy, sprawozdań z realizacji planów organom uchwalającym plany.

Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Opinogóra Górna na lata 2004-2011 w zakresie sposobu monitoringu nie określał żadnych wskaźników monitorowania planu, poza przytoczeniem obowiązku aktualizacji planu, sprawozdawczości oraz odpowiedzialności samorządu za wdrożenie systemu gospodarki odpadami.

W sprawozdaniu z realizacji planu zawarto wskaźniki do monitorowania planu z określeniem stanu wyjściowego. Określono 13 wskaźników dotyczących gospodarki odpadami komunalnymi oraz selektywnej ich zbiórki, jak:

- ilość wytworzonych odpadów komunalnych/1 mieszkańca/rok,
- udział odpadów biodegradowalnych w strumieniu odpadów komunalnych kierowanych na składowisko,
- stopień pokrycia mieszkańców selektywną zbiórką,
- ilość zebranych selektywnie odpadów biodegradowalnych, komunalnych wielkogabarytowych, budowlanych, niebezpiecznych,
- stopień odzysku poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych.

W zaledwie kilku wskaźnikach określono parametry wielkościowe, jako dane wyjściowe z lat 2004-2006, ponieważ innych wskaźników nie monitorowano.

Realizacja planu gospodarki odpadami wymaga prowadzenia monitoringu dla oceny osiągania przez gminę określonych i wymaganych poziomów odzysku i recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów zawartych w strumieniu odpadów komunalnych.

Obowiązujący Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla prowadzenia oceny realizacji celów wskazanych na terenie Województwa Mazowieckiego określił ponad 100 wskaźników monitorowania.

Uwzględniając określone w WPGO wskaźniki przyjmuje się dla prowadzenia oceny realizacji Gminnego Planu Gospodarki wybrane wskaźniki monitorowania odnoszące się przede wszystkim do odpadów komunalnych:

L.p.	Wskaźnik	Jednostka
Odpady komunalne		
1.	Masa zebranych odpadów komunalnych – ogółem	Mg
2.	Masa zebranych odpadów komunalnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca	Mg/mieszkańca/rok
3.	Odsetek mieszkańców gminy objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych	%
4.	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie	Mg
5.	Masa odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne	Mg

L.p.	Wskaźnik	Jednostka
6.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne poddanych przetwarzaniu metodami mechaniczno-biologicznymi	%
7.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi w spalarniach odpadów	%
8.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi we współspalarniach odpadów	%
9.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne bez przetwarzania	%
10.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych recyklingowi (bez recyklingu organicznego)	%
11.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych recyklingowi organicznego	%
12.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych termicznemu przekształcaniu w spalarniach odpadów (z odzyskiem energii)	%
13.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych unieszkodliwianiu (poza składowaniem)	%
14.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych składowaniu	%
15.	Masa odpadów komunalnych składowanych na składowiskach odpadów	Mg
16.	Iloraz masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji składowanych na składowiskach odpadów i masy tychże odpadów wytworzonych w 1995 r.	%
17.	Liczba czynnych składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne – ogółem	szt.
18.	Liczba czynnych składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne przetworzone termicznie lub biologicznie	szt.
19.	Pozostała do wypełnienia pojemność składowisk odpadów, na których są składowane odpady komunalne – ogółem	szt.
20.	Pozostała do wypełnienia pojemność składowisk odpadów, na których są składowane odpady komunalne przetworzone termicznie lub biologicznie	szt.
21.	Liczba instalacji do biologiczno-mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych	szt.
22.	Moce przerobowe instalacji do biologiczno-mechanicznego przetwarzania odpadów zmieszanych	Mg
Odpady niebezpieczne		
23.	Masa wytworzonych odpadów niebezpiecznych	Mg
24.	Odsetek wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych recyklingowi	%
25.	Odsetek wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych termicznemu przekształceniu	%

L.p.	Wskaźnik	Jednostka
26.	Odsetek wytworzonych odpadów niebezpiecznych składowanych bez Przetworzenia	%
27.	Masa selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych	Mg
28.	Odsetek selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych poddanych recyklingowi	%
29.	Odsetek selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych poddanych termicznemu przekształceniu	%
30.	Odsetek selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych bez przetworzenia	%
31.	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z gospodarstw domowych	Mg
32.	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z gospodarstw domowych w przeliczeniu na statystycznego mieszkańca kg/mieszkańca	
Odpady opakowaniowe		
33.	Poziom odzysku – ogółem	%
34.	Poziom recyklingu – ogółem	%
35.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych ze szkła	%
36.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych	%
37.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z papieru i tektury	%
38.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych ze stali	%
39.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z aluminium	%
40.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z drewna	%

Wskaźniki ogólne dla monitorowania osiągnięcia celów przyjętych w GPGO:

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Rok bazowy określający sytuację aktualną	Rok, w którym należy osiągnąć cel	Częstotliwość pomiaru
1.	Udział odpadów komunalnych składowanych w odniesieniu do wytworzonych	%	2007	2014	Raz w roku
			97,0	85,0	

2.	Stopień redukcji		1995	2010	2013	2016	Raz w roku
	lub masa	%	-	75	50	44	
	odpadów komunalnych uleg. biodegradacji kierowanych na składowisko w stosunku do wytworzonych w 1995 r.	Mg	224,4	168,3	112,2	97,8	

12. **Streszczenie w języku niespecjalistycznym**

Aktualizację *Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Opinogóra Górna na lata 2009-2012 z uwzględnieniem lat 2013-2016* sporządzono realizując zapisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, którą wprowadzono obowiązek opracowywania planów i ich aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata.

W niniejszej aktualizacji planu przedstawiono zamierzenia i działania Gminy Opinogóra Górna do utworzenie właściwego, a przede wszystkim skutecznego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, z uwzględnieniem odpadów komunalnych ulegających biodegradacji i odpadów niebezpiecznych zawartych w strumieniu odpadów komunalnych powstających na obszarze gminy.

Na podstawie analizy aktualnego stanu gospodarki odpadami komunalnymi na poziomie Gminy Opinogóra Górna przedstawiono słabe strony funkcjonującego systemu, a mianowicie:

- pomimo obowiązku nie objęto wszystkich mieszkańców gminy zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych (na koniec 2008 r. zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych objęto około 92 % mieszkańców),
- na składowisku deponowanych jest 97,0 % zebranych odpadów (przy 83,6 % odpadów komunalnych na poziomie województwa mazowieckiego),
- od 2004 roku nie obserwuje się postępu w zakresie zmniejszenia ilości deponowanych odpadów na składowisku,

- brak jest na terenie gminy instalacji do odzysku/unieszkodliwiania odpadów metodami termicznymi i biologicznymi,
- trudny do oceny (wyłącznie przydomowe kompostowniki) i niezauważalny jest postęp w zakresie osiągania poziomów zmniejszania ilości składowanych odpadów ulegających biodegradacji,
- nie istnieje system zbierania odpadów ulegających biodegradacji,
- bardzo ograniczona jest selektywna zbiórka odpadów (szkło i tworzywa sztuczne),
- brak jest zorganizowanej zbiórki odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych (wyjątkiem są baterie),
- gmina podjęła uchwałę w sprawie utworzenia Międzygminnego Związku Regionu Ciechanowskiego (Uchwała Nr XXII/107/08 z 15 lipca 2008 r.), ale występują problemy związane z rejestracją Międzygminnego Związku Regionu Ciechanowskiego, którego zadaniem jest zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów na poziomie regionu ciechanowskiego.

Na podstawie celów określonych w planach wyższego rzędu, tj. *Krajowym i Aktualizacji Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza* (powiat ciechanowski nie posiada zaktualizowanego Planu Gospodarki Odpadami), uwzględniając *Politykę Ekologiczną Państwa* i inne dokumenty strategiczne określono niezbędne do osiągnięcia cele w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na poziomie Gminy Opinogóra Górna.

Cele krótkookresowe na lata 2009-2012

- podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców całej gminy w zakresie prawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi,
- objęcie zorganizowanym systemem zbiórki odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców gminy,
- rozszerzenie selektywnej zbiórki odpadów w zakresie objęcia wszystkich mieszkańców gminy,
- wspieranie działań w zakresie objęcia wszystkich mieszkańców gminy systemem selektywnego zbierania odpadów w zakresie:
 - odpadów zielonych z ogrodów,
 - odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych (w tym: zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, przeterminowanych i niewykorzystanych leków, chemikaliów itp.),

- doskonalenie systemu selektywnej zbiórki w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu i uzyskania odpowiednich limitów odzysku odpadów:
 - wielkogabarytowych na poziomie 45 %,
 - niebezpiecznych na poziomie 20 %,
 - opakowaniowych – odzysk 60 %, recykling 55 – 80 %,
- wspieranie działań w zakresie ograniczenia kierowania na składowisko odpadów komunalnych niesegregowanych i nieprzetworzonych,
- skierowanie w roku 2012 na składowisko nie więcej niż 58,5 % (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do 1995 roku),
- udział w tworzeniu zintegrowanego regionalnego systemu gospodarki odpadami,
- przyjęcie uchwałą i wdrożenie programu usuwania wyrobów zawierających azbest.

Cele długookresowe 2013-2016

- udział w budowie regionalnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi,
- kontynuacja prowadzenia działań na rzecz wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców gminy,
- doskonalenie systemu selektywnej zbiórki w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu i uzyskania odpowiednich limitów odzysku odpadów:
 - wielkogabarytowych na poziomie 65 %,
 - niebezpiecznych na poziomie 35 %,
 - opakowaniowych – odzysk 60 %, recykling 55 – 80 %,
- skierowanie w roku 2016 na składowisko nie więcej niż 43,6 % (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w stosunku do 1995 roku),
- wspieranie działań do składowania wyłącznie odpadów przetworzonych,
- realizacja programu usuwania wyrobów zawierających azbest.

Gmina Opinogóra Górna przyjmuje harmonogram działań krótkoterminowych zawartych w tabeli:

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszt (zł)	Źródło finansowania
1.	Zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów	2009	3000	Budżet gminy, Starostwo powiatowe
2.	Zakup pojemników przeznaczonych do zbiórki leków i baterii	2010	4000	Budżet gminy, Starostwo powiatowe

3.	Edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyborami zawierającymi azbest oraz bezpiecznego ich usuwania oraz unieszkodliwiania	2009 -2012	3000	Budżet gminy
4.	Częściowe usunięcie z terenu gminy azbestu znajdującego się na posesjach osób fizycznych	2010	40000	Budżet gminy WFOS i GW
5.	Przeprowadzanie kontroli przestrzegania przepisów określonych w <i>Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy</i>	Praca ciągła		

Realizacja zamierzonych zadań rozwiąże w znacznej mierze problemy na poziomie gminy. Umożliwi we własnej gminie zbiórkę odpadów niebezpiecznych problemowych oraz wielkogabarytowych, a także przyczyni się do rozszerzenia zbiórki selektywnej odpadów, w tym odzysku odpadów opakowaniowych.

Przystąpienie Gminy do Międzygminnego Związku Regionu Ciechanowskiego jest natomiast gwarantem docelowego i właściwego rozwiązania wszystkich problemów w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wytwarzanymi w gminie, o ile zrealizowany zostanie Regionalny Zakład Gospodarki Odpadami w Woli Pawłowskiej i inne zadania w ramach Związku.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Jan Gołdyniewski

LEGENDA

	granica opracowania, granica administracyjna gminy		obiekty wpisane do rejestru zabytków
	granica obszarów ewidencyjnych		strefa ochrony konserwatorskiej
	tereny o dominującej funkcji mieszkaniowej z dopuszczeniem lokalizacji funkcji usługowej		stanowiska archeologiczne wg. A.ZP
	tereny o dominującej funkcji usługowej		stanowiska archeologiczne
	tereny usług publicznych		obszar Wysokiej Ochrony Wód (OWO)
	tereny kultu religijnego		tereny ujęć wodnych i stref ochrony sanitarnej
	tereny o funkcji produkcyjno-przemysłowej		istniejące i planowane oczyszczalnie ścieków
	tereny ekosystemów leśnych		gazociąg tranzytowy wysokiego ciśnienia
	tereny łąk i pastwisk		linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia
	tereny rolne		linie elektroenergetyczne średniego napięcia
	tereny zieleni urządzonej		punkty selektywnej zbiórki odpadów
	tereny zorganizowanych ogródków działkowych		drogi główne ruchu przyspieszonego klasy GP
	tereny cmentarzy		drogi zbiorcze klasy "Z"
	tereny parków podworskich wpisanych do rejestru zabytków		drogi lokalne klasy "L"
	tereny parków podworskich		drogi dojazdowe klasy "O"
	granica Krośnicko - Kosmowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu		
	pomniki przyrody		
	zespoły cennej roślinności		
	rzeki		
	tereny wód otwartych		
	korytarz ekologiczny		

POWIAT CIECHANOWSKI WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE

Uwarunkowania przestrzenne -
infrastruktura techniczna

- GRANICA POWIATU
- GRANICA GMINY
- PROJEKTOWANE DROGI EKSPRESOWE
- DROGI KRAJOWE
- DROGI WOJEWÓDZKIE
- DROGI POWIATOWE
- MAGISTRALNA LINIA KOLEJOWA
- LINIA KOLEJOWA WĄSKOTOROWA
- STACJA KOLEJOWA
- PRZYSTANEK KOLEJOWY
- PLANOWANA LINIA ENERGETYCZNA WN 500kV
- LINIA ENERGETYCZNA WN 110kV
- GŁÓWNY PUNKT ZASILANIA 110/15kV

- GAZOCIĄG TRANZYTOWY
- TŁOCZNIA GAZU
- PROJEKT GAZOCIĄGU WYSOKIEGO CIŚNIENIA
- GAZOCIĄG WYSOKIEGO CIŚNIENIA
- STACJA REDUKCYJNO-POMIAROWA GAZU
- UJĘCIA WODY ZE STACJAMI UZDATNIANIA dla wodociągów miejskich
- KOMUNALNE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW mechaniczno-biologiczne
- SKŁADOWISKO ODPADÓW KOMUNALNYCH o prawidłowym procesie technologicznym
- SKŁADOWISKO ODPADÓW KOMUNALNYCH nieodpowiadające normom
- AUTOMATYCZNE CENTRALE TELEFONICZNE
- OTWORY WIRTNICZE dla rozpoznania zasobów geotermalnych w utworach dolnej kredy i dolnej jury